

HÍRADÓ

XXII. ÉVFOLYAM, 20. SZÁM

ÁRA: 1,50 FORINT

1978. MÁJUS 20.

Május 23-án ül össze az ENSZ-közügyülés rendkívüli ülészsaka

Jóváhagyták a genfi leszerelési bizottság jelentését

Genfben, a Nemzetek Palotájában befejezte munkáját a leszerelési bizottság tavaszi ülészsaka. A résztvevők jóváhagyták azt a jelentést, amelyet a bizottság az ENSZ-közügyülés rendkívüli, május 23-án kezdődő, a leszerelési kérdéseivel foglalkozó ülészsaka elé terjeszt.

A plenáris záróülésen Viktor Lihacsov, a Szovjetunió képviselője foglalkozott a leszerelési égető problémáival. Ezzel összefüggésben kiemelte azoknak a javaslatoknak a jelentőségét, amelyeket Leonid Brezsnyev tett áprilisi beszédében. Az SZKP KB főtitkára, a Legfelsőbb Tanács Elnökségének elnöke javasolta, hogy meghatározott — rövid — időszak alatt szüntessék meg az atomfegyverek valamennyi fajtájának gyártását, szüntessék meg valamennyi tömegpusztító fegyver gyártását és tiltsák be azokat. szüntessék meg a nagy pusztító erővel rendelkező új, hagyományos fegyverfajták létrehozását, a Biztonsági Tanács állandó tagjai, valamint a velük katonai megállapodásban levő országok mondanak le hadseregeiknek és azok hagyományos fegyverzetének növeléséről.

A Szovjetunió képviselője idézte Brezsnyev kijelentéseit arról, hogy a Szovjetunió elleni a nukleáris fegyver alkalmazását, a jövőben is mindent elkövet, hogy elejét vegye egy atomháború kitörésének.

A bizottság jelenlegi ülészsakán vizsgált leszerelési kérdéseket érintve, a Szovjetunió küldötte kiemelte a neutron-nukleáris fegyver javasolt betiltásának jelentőségét. Hozzáfűzte, hogy egy erre vonatkozó egyezmény megkötése gyakorlatilag az államoknak azt az elhatározását tükrözné, hogy megóvják a világot az

atomháborútól. Képtelenségnek nevezte és bírálta a neutronfegyver létrehozását és kifejlesztését célzó kísérleteket és az igazolásukra felhozott olyasfajta érvelést, hogy Európában módosult a katonai erőegyensúly. Kijelentette, hogy a Szovjetunió már régen nem növeli fegyveres erejét Közép-Európában és a jövőben sem szándékozik növelni egyetlen katonával, egyetlen páncélosal sem. Az Egyesült Államok és a Szovjetunió legutóbbi nyilatkozatainak fényénél megvannak az előfeltételek arra, hogy a leszerelési bizottságban konstruktív módon vizsgálják a neutron-nukleáris fegyver betiltását kimondó egyezmény tervezetét.

— Az ülészsakon — folytatta a szóok — bizonyos haladás történt az összes nukleáris fegyverkérdések és a vegyi fegyverek betiltásának kérdéseiben.

Lihacsov sikrázott az új tömegpusztító fegyverfajták betiltását célzó átfogó megállapodás mielőbbi kidolgozása és megkötése mellett, ami gyakorlatilag tilalom alá vonná a tudományos-műszaki fejlődés felhasználását tömegpusztító fegyverfajták létrehozására és megszakítására, a fegyverfajták megjelenésének és terjedésének folyamatát.

Lihacsov végeztül hangsúlyozta az ENSZ-közügyülés rendkívüli ülészsakának jelentőségét, mint olyan fórumot, amelyen széleskörűen megvitathatók a fegyverkezési hajszabeszüntetésének és a leszerelési kérdések. Reményét fejezte ki, hogy az ülészsak fontos gyakorlati lépést tesz a leszerelési világkonferencia összehívása útján, és hangoztatta, hogy a Szovjetunió kész konstruktív módon hozzájárulni az ülészsak munkájához és konkrét pozitív eredmények eléréséhez.

Más javaslatokat, a szovjet elképzelés szerint az európai biztonsági konferencián részt vevő államok képviselőiből álló fórumnak kell eldöntenie. Ugyanakkor vannak előterjesztések, amelyeket az ENSZ foglalhat határozatba — például valamennyi nukleáris fegyverkérdés eltiltása, vagy az új típusú tömegpusztító fegyverek gyártásának és elterjesztésének tilalma.

A Szovjetunió és a többi szocialista ország kész tényleges leszerelési intézkedésekre. Kulikov marsall, a Varsói Szerződés egyesített fegyveres erőinek főparancsnoka is utal erre múlt vasárnap cikkében, amely a szerződés aláírásának 23. évfordulóján jelent meg a szovjet hadsereg lapjában, a Krasznaja Zvezdában. Természetesen csak olyan leszerelési intézkedésekről lehet szó, amelyek kölcsönösen, egyik fél biztonságát sem veszélyeztetik. A marsall is utal arra, hogy az Egyesült Államok és NATO-partnerei meg korántsem mutatnak hasonló készséget, s így a tényleges leszereléshez vezető út nem könnyű. A szovjet vélemény azonban úgy véli, hogy az ENSZ-közügyülés rendkívüli ülészsakán, a szocialista országok határozott kezdeményezéseivel, a világ országai túlnyomó többségének támogatásával előre lehet lépni ebben az irányban.

A Svájci Munkapárt XI. kongresszusa

Genfben megkezdte munkáját a Svájci Munkapárt XI. kongresszusa: a svájci kommunista első olyan tanácskozási, amely a nagy nyilvánosság előtt, a hírközlő szervek munkatársainak jelenlétében ülésezik. A kongresszuson képviseltek magukat azok a haladó baloldali pártok és szervezetek, amelyekkel a Svájci Munkapárt lehetőséget lát az akcióegység kialakítására a monopólió ellenében harcba. Jelen vannak a svájci kommunista tanácskozásán az európai szocialista országok kommunista és munkáspártjainak küldöttei, köztük Veneczi János, az MSZMP Központi Ellenőrző Bizottságának titkára, s itt vannak a nagy nyugat-európai kommunista pártok delegációi is.

A kongresszust, amelynek az imponáns genfi kiállítás csarnok ad otthont, Jean Vincen, a Svájci Munkapárt elnöke nyitotta meg. A központi bizottság beszámolóját Armand Magnin, a PB tagja, a központi bizottság titkára terjesztette elő.

Hivatalos pekingi nyilatkozat a hazatelepülő kínaiak ügyében

A külföldről hazatelepülő kínaiak ügyéről, a kínai fél hivatalos állásfoglalásáról jelent az MTI pekingi tudósítója.

Liao Cseng-csi, a Kínai Államtanács tengerentúli kínaiak ügyével foglalkozó hivatalának vezetője, „aggodalmat” fejezte ki a Vietnami Szocialista Köztársaságban élő kínaiak sorsa miatt. A hivatalos kínai megnyilatkozásra a k'v'etven kerül sor, hogy a Vietnamban végrehajtott valutareform és a kereskedelem átszervezésére hozott intézkedések nyomán egyes kínai kereskedők hazatértek Kínába. A kínai vezető azt hangoztatta, hogy kormánya „kö-

telességének érzi” a Vietnamban élő kínaiak jogainak és érdekeinek védelmét.

Számos jel arra mutat vizsont, hogy Peking egészen más mércét alkalmaz a Kambodzsában élő hatszáz ezer kínai kérdésében.

Sajtóköri körben Peking magatartását azzal magyarázzák, hogy a kínai kormány Kambodzsában mellett kötelezte el magát a kambodzsai-vietnami konfliktusok kérdésében, és ezért tanúsít semlegességet a Kambodzsában élő kínaiak ügyében, és ezen az alapon Kína indokolható politikája és stratégiája szempontjából nem sokat számít hatszáz ezer kínai sorsa.

Az amerikai szakszervezetek elutasítják Carter munkásellenes javaslatát

Carter amerikai elnök tanácskozási folyamatot az AFL-CIO szakszervezeti központ végrehajtó bizottságával, és kérte: az infláció megfékezésére a munkások csökkenték béremelési követeléseiket. A 33 szakszervezet képviselőiből álló végrehajtó bizottság elutasította a kérést.

A nagyvállalatok vezetői néhány nappal ezelőtt helyeselték az elnök törekvéseit, főképp a bércsökkentési javaslatát, de azóta áremeléseket hajtottak végre. A General Motors emelte a gépkocsik árát, több vállalat pedig a rozsdamentes acél árát. A szakszervezetek vezetői ezt úgy magyarázták, hogy a nagyvállalatok csakis a bérből és fizetésből élő tömegekre akarják hárítani az inflációellenes akció terheit.

A kormány csökkenti készülő az állami alkalmazottaknak ígért 5,5 százalékos béremelést is, és ennek követésére szólította fel a magánvállalatokat is. Az áremelés mértéke azonban évi átlagban már meghaladja a hét százalékos, és az áprilisi áremelésekkel gyorsan közelíti a kétféle infláció felé. Így a bérből és a fizetésből élő tömegek vásárló ereje rohamosan csökken. Mindez fokozza a szociális feszültséget a munkásszervezők megújításáról kezdődő tárgyalások előtt és csökkenti az elnök inflációellenes tervének sikerét.

CSEHSZLOVÁKIA NEMZETI ÜNNEPÉN

Északi szomszédunk, a testvéri Csehszlovákia felszabadulásának 33. évfordulóját ünnepli. Európában utolsóként Prágában oltották el a szovjet felszabadító csapatok és az oldalukon harcoló csehszlovák önkéntes hadtest bátor katonái az iszonyatos pusztítást végbe vitt második világháború lángjait.

A hitlerizmus leverését követően az ország haladó erői nemcsak az elpusztult anyagi javak, épületek, gyárak újjáépítéséhez kezdtek hozzá, hanem megkezdtek az új társadalmat építő munkájukat. Eközben meg kellett küzdeniük a burzsoázia ellentámadásával is, amellyel az ország egykori urai a régi rendet akarták visszaállítani. A harc 1948-ra eldőlt, a győzelmes február, a kommunizmus vezetésével, elsöpörte az ellenforradalmi csoportok puccsát, megkezdődött a szocialista építés.

A szocializmus három évtizede kiemelkedő eredményeket hozott, noha jelentős nehézségekkel kellett szembenézniük csehszlovák barátainknak. Az alkadyok leküzdésében Csehszlovákia bizton számíthatott a testvéri szocialista országok segítségére is. Testvérpártunk, a CSKP

1976 tavaszán megtartott XV. kongresszusa megerősítette, hogy a párt politikája helyes, a munkásosztály, a tömegek biznak benne. A kongresszuson jóváhagyott VI. ötéves terv első két évének mérlege is azt bizonyítja, jó úton járnak, a még hatékonyabb, jobban szervezett munkával, a gazdasági kapcsolatokban a szocialista integráció elmélyítésével teljesítik az 1976-1980-as tervben kitűzött feladatokat, tovább emelik a dolgozó életszínvonalát.

Kétoldali kapcsolatainkat a testvéri szocialista országokhoz méltó szoros, megbonyolított barátság és együttműködés jellemzi. Párt- és állami vezetőink rendszeres találkozó is megerősítik, hogy a szocialista építés, a nemzetközi politika kérdéseiben nézeteink azonosak, az együttműködésben pedig kölcsönösen a meglévő, még ki nem használt lehetőségek további feltárására törekszünk.

Nemzeti ünnepükön köszöntjük Csehszlovákia dolgozó népeit, s kívánjuk, érjenek el újabb sikereket társadalmuk építésében, közös ügyünk, a szocialista közösség erősítésében, a kapcsolatok még szorosabbra fűzésében.

Amerikai vélemény a SALT II. egyezmény megkötésének esélyeiről

Az amerikai SALT-küldöttség vezetője szerint lehetséges, hogy már a közeli jövőben megkötethetik a megállapodást. Paul Wranke, a kormány leszerelési és fegyverzet-ellenőrzési hivatalának vezetője Washingtonban adott nyilatkozatában ugyan hozzáfűzte, hogy csak „esetlegesen” van szó, mert változatlanul fontos kérdések várnak megoldásra, de — az amerikai álláspont szerint — a hadászati fegyverkorlátozási egyezmény pontjainak nagy többségében már megegyeztek a Szovjetunióval, mintegy ötven oldalas szöveg van kész. A két nagyhatalom már megegyezett abban is, milyen felső határt szabnak a hadászati fegyverrendszereknek. Erről az amerikai sajtó — kormányforrásokból — korábban azt közölte: a két ország 2250-2250 fegyverhordozóval rendelkezhetne.

Az amerikai leszerelési szakértő szerint megoldásra vár még az új típusú hadászati rakéták kérdése (az Egyesült Államok itt engedelményeket szeretne a Szovjetuniótól), valamint a Backfire néven emlegetett szovjet har-

cászati bombázó ügye. Varnak az amerikai engedményekről nem beszélt — bár ezekre nyilvánvalóan sor került vagy kerül, ha valóban tovább közeledtek az álláspontok. Az amerikai sajtóforrások szerint Washington — a többi között — a szárnyas rakéták hatótávolságát hajlandó korlátozni, együtt a megkötöttéket vállal arra, hogy milyen új hadászati fegyvereket adja át nyugat-európai szövetségeseinek.

A fenti szovjet-amerikai SALT-tárgyalásokon a legutóbbi hetekben rutinjellegű munka folyt, az érdemi döntéseket azok a találkók szolgálták, amelyek rövidesen ismét sorra kerülnek az amerikai vezetés és a szovjet külügyminiszter között.

Washingtoni kormánykörökben azonban rámutatnak arra is: a jövőben SALT-megállapodást, ha a következő hónapokban sikerül is aláírni, Carter elnök — tekintettel a belpolitikai hangulatokra, a törvényhozás fenntartására — csak a novemberi időközi választások után, 1979-ben terjesztene a kongresszus elé.

Smith értelmetlennek tartja a tárgyalásokat a Hazafias Fronttal

Ian Smith, a rhodesiai rezsim miniszterelnöke az angol tévének adott nyilatkozatában kijelentette, hogy szó sem lehet a leváltott fekete igazságügy-miniszter, Byron Hove visszahelyezéséről, és nem hiszi, hogy Abel Muzorewa püspök, a belső megállapodás egyik részese emiatt kilépne a végrehajtó tanácsból. Smith kihívón közölte, hogy a fekete-fehér kormány semmi értelmét nem látja a Hazafias Fronttal való tárgyalásoknak.

A múlt hét végén Rhodesia körül megélenkülő diplomáciai tevékenység azt jelzi, hogy Nagy-Britannia továbbra is jelentős, bár nem egyértelmű szerepet játszik a rhodesiai játszmában. Váratlanul Londonba érkezett Ndabaningi Sithole tiszteletes, a „belső megállapodás” egyik részese és George Nyandoro, egy másik aláíró, Muzorewa püspök jobbkeze. Londonba érkezett Kenneth Kaunda, a frontállam, Zambia elnöke is, hogy tárgyalásokat kezdjen a brit kormánnyal Rhodesiáról.

Sithole és Nyandoro csak „magánjellegűnek” minősíti ugyan látogatását, de aligha kétséges, hogy folytatja ko-

rábbi diplomáciai és propagandahadjáratát a belső megállapodás elismertetéséért, amelynek kulcsát Angliában látják.

Cyrus Vance amerikai külügyminiszter egy külpolitikai konferencián bejelentette: Washington azzal a javaslattal fordult az afrikai „frontállamokhoz” (Zambiához, Mozambikhoz, Tanzániához, Botswanahoz és Angolához), hogy hívjanak össze egy értekezletet a namíbiai helyzet megvitatására. Az amerikai javaslat szerint ezen a tanácskozásán részt vennének a Biztonsági Tanács nyugati tagállamai, valamint a Namibia függetlenségéért küzdő SWAPO képviselői is. A Biztonsági Tanács öt nyugati tagja tervet dolgozott ki a Dél-Afrika által törvénytelenül megszállt Namibia függetlenné válásának megvalósításáról. A tervet Dél-Afrika elfogadta, a SWAPO azonban a javaslat több pontját elégtelennek, nem meggyőzőnek ítéli meg. A tervről folyó tárgyalások megakadtak, amikor a dél-afrikai hadsereg a múlt héten agresszív támadást intézett dél-afrikai területek, illetve a SWAPO ottani menekülttáborai ellen.

A SZABAD ÉLET GONDJAI

Háztartásszervezés — pénzgazdálkodás

Régi közmondás: addig nyújtózkodj, ameddig a takaród ér. Sokan nem tartják magukat ehhez a bölcsességhez, és maguk vagy mások hibájából — de lényegében a túlzott anyagiasság miatt — követik el bűncelekményüket. Most hozzájuk szólunk, illetve azokhoz, akik nem tudnak bánni a pénzzel.

Mint mindenki, az ilyen elkövetők számára is eljön a szabadulás napja. Azután a rendelkezésre álló pénzből kell megélni, s ez gyakran kevesebb, mint a bűncelekmény elkövetése előtti kereset volt. Tisztában kell lenni azzal, hogy a legjobban szándék ellenére is jelentkezhetnek az anyagi jellegű „buktatók”. Ezek elkerülésére szeretnénk néhány tanácsot adni.

Hangsúlyozandó, hogy a szabadulás utáni életet „gazdaságilag” is elő kell készíteni. Helyes, ha az elítelt már a szabadulás előtt felméri, hogy milyen anyagi eszközökkel rendelkezik majd. Ezt követően célszerű — a tényekkel számolva — távlati költségvetést is készíteni. Az ilyen költségvetés készítésénél az alábbi kiadásokkal kell számolni:

1. Lakás, fűtés, világítás, tisztasági szerek.
2. Élelmezési költségek.
3. Ruházkodási költségek.
4. A tanulás, művelődés költségei, (napilap, folyóirat, könyv, rádió, televízió, színház stb.).
5. Szórakozás, utazás, sport.
6. Tartalékok:
 - mozgatható tartalék nem várt kiadásokra, a jövedelemkiesés pótlására, betegsége stb.
 - szilárd tartalék nagyobb fejlesztési tervek megvalósítására: háztartás gépésítése, hűtőszekrény stb.
 - „vastartalék”.
7. Az ünnepek, a családi és baráti összejövetelek stb. költségei.

Vizsgáljuk meg, hogy ezek a kiadások összhangba hozhatók-e a szabadulás utáni keresettel? Nyilvánvaló, hogy kiadásokat két csoportra kell osztani. Ezek közül az 1—3. alatti tételek az úgynevezett létfenntartási költségek, amelyekkel mindenkinek számolnia kell. A 4—7. alatti kiadások viszont csak akkor vehetők számításba, ha az elítelt családjának anyagi helyzete ezt lehetővé teszi. Távlatilag azonban a szabadulás után mindenkinek arra kell törekednie, hogy megteremtse a 4—7. alatti kiadások fedezetét is. Ugyanakkor látni kell, hogy még az 1—3. alatti tételek körében is van lehetőség az igények csökkentésére és bizonyos takarékoságra. Mindezek alapján tekintsük át részletesen a rovatokat!

1 Első látásra úgy tűnik, hogy a lakás, fűtés, világítás, az esetleges karbantartás, javítás várható kiadásai tényösszegek, ezeken változtatni soha nem lehet. Az esetek többségében valóban így van, de mégsem kizárt, hogy az elítelt, illetve családja a szabadulás után — legalább átmenetileg — mellőzzön a korábbi fényűző életmódra jellemző kiadásokat. Elképzelhető például a lakás olcsóbb fűtése. Lehet takarékoskodni a világításnál is. Egyáltalán nem mindegy, hogy a lakásban egyszerre hány villanykörte ég. Hasonló a helyzet a tisztítószerekkel, főleg a piperecikkekkel. A minimális igényekről nem lehet lemondani, de egyáltalán nem mindegy, hogy az olcsóbb vagy a luxus cikkekkel használjuk tisztálkodásra. Átgondolt számítással tehát csökkenteni lehet ezeket a kiadásokat is.

2 Az élelmezési költségek reális tervezése is nagyon fontos feltétele az ésszerű gazdálkodásnak. Egy bizonyos határon túl nem lehet takarékoskodni, de beosztással, átgondolt vásárlással csökkenthetjük ezeket a kiadásokat is.

3 Életszükséglet a ruházkodás is, mégis, sok embernél éppen ebben nyilvánul meg a féktelen luxus. A ruházkodásról még szólnunk, de már most hangsúlyozzuk, hogy az okos, célszerű öltözködést szerény anyagi eszközök is lehetővé teszik.

4 Lényegesen egyszerűbb és könnyebb a művelődési költségek csökkentése. Helytelen azonban ezen a téren a túlzott takarékoság. Egy napilap megvétele, egy-egy könyv vásárlása a legszerényebb anyagi helyzetben is nemcsak hogy megengedhető, hanem több szempontból szükséges.

5 A szórakozás, az utazás, a sport költségei ugyan- csak kiiktathatók a családi költségvetésből. Akinek az

anyagi helyzete ezt lehetővé teszi, nem kell lemondani arról, de a sorrend fontos ezek a kiadások sorrendben semmi képp sem előzhetik meg az 1—4 pont alatti kiadásokat.

6 Bizonyára sok elítelt keserű, kritikus mosollyal olvassa a tartalékról szóló javaslatokat, hiszen olykor még az első három pontban felsoroltak biztosítása sem zavarlatlan. Ezek nem mindig a családi jövedelem függvényei. Vanak, akik szerény jövedelemből is ésszerűen oldják meg a család zavartalan gazdasági „üzemeltetését”, míg mások a többszörösen nagyobb jövedelmet sem tudják úgy beosztani, hogy időnként ne legyenek „gazdasági válságok”.

Akkor, amikor tartalékolásról beszélünk, sohasem az összeg nagyságán van a hangsúly, hanem arról van szó, hogy minden, a létminimumot meghaladó családi jövedelemből ki kell szakítani egy részt erre a célra.

A tartalékolásnak is vannak különböző — egyszerűbb és bonyolultabb — módszerei. Abból kell kiindulni, hogy minden fillérnek jelentősége van. Egyik ilyen nagyon egyszerű módszer a nélkülözhetőtől vagy tíz forintosoknak dobozban vagy perselyben való elhelyezése. Az így előrelátó hat hónap, egy év elteltével már olyan összeggel rendelkeznek, amelyek a 4—5 pontban szereplő kiadások fedezésére is fordíthatók.

Jó módszer az is, ha a doboz, persely szinte fillérekből összejött összegét takarékkönyvben helyezik el. Ez annál inkább is ajánlatos, mert így nem lehet ehhez az összeghez azonnal hozzáférni, és a kísértésnek is könnyebb ellenállni. Nem kis dolog a tartalék összegét úgy tekinteni, mintha nem is volna, de még a jellemnevelés szempontjából is jelentősége van ennek az erőfeszítésnek.

Vannak, akik a türelmes, következetes takarékoság helyett az előreköltés-részletfizetés hívei. Ezt sem szabad kizárni, de súlyos hiba, ha az élet újrakezdése kölcsönrel, részletfizetéssel indul. A szabadulás utáni hónapokban feltétlenül tartózkodni kell minden kölcsöntől, mert csakis biztos fedezet esetén szabad belemerülni a részletfizetéses törlesztések vállalásába.

7 Az embernek minden körülmények között szüksége van időnként bizonyos „lazításra”. Ezek hiányában az élet elviselhetetlen unalom, taposomalom lenne, amelyben kevés öröme telhet bárkinek. Az öröm, a kikapcsolódás, a szépség élményének megszerzésére elő kell teremteni a pénzt, illetőleg ha van — nem kell sajnálni. Ha a szabadulás után elintézték a szükséges dolgokat, az elsődleges szükségletek kielégítése után számolni

kell az ilyen kiadásokkal is. Ezért helyes betervezni az ünnepeket, a családi és baráti összejöveteleket többletkiadásait is. Ezeknél a költségeknél azonban csak a lehetőség határáig szabad elmenni. Ha a rendes kereset ilyen kiadást nem tesz lehetővé, egy-egy váratlan jutalom, vagy különmunka anyagi ellenértéke biztosíthatja a családi légkör egyensúlyához annyira szükséges ünnepeket. Olykor már egy, a szokottól eltérő vacsora is örömet jelent.

A szabadulás után alapvetően fontos kérdés, különösen a házastársak számára, hogy ki osztja be a pénzt, a családi jövedelmet, ki legyen a pénzügyminiszter? Ennek eldöntésénél mindig a tényekből kell kiindulni. Ha maga az elítelt korábban nem tudott a pénzzel bánni, költelező életmódot folytatott, semmi esetre se vállalkozzon a szabadulás után a családi pénz kezelésére. Ha azonban a bűncelekmény igazi oka az volt, hogy az elítelt hozzátartozója herdálta el a jövedelmet, ő támasztott állandóan túlzott anyagi igényeket, a szabadulás után sem szabad erre a hozzátartozóra bízni a költségvetést.

Ha a szabadulás után csak az egyik házastárs keres, a munkamegosztás elve alapján nem rossz, ha a másik osztja be a jövedelem nagy részét, feltéve természetesen, hogy ez a másik fél tud a pénzzel bánni. A szabadulás utáni első hónapokban, esetleg években feltétlenül szükséges a családi jövedelem és általában mindenfajta bevétel pontos feljegyzése. Ez a tanács azoknak is szól, akik egyedül élnek. Pontosan tudni kell, hogy milyen jövedelemforrások fölött rendelkezünk, meddig ér a takaró, meddig lehet nyújtózkodni. Ugyanígy pontosan föl kell jegyezni a kiadásokat is, mert így lehet áttekinteni, hogy végül is mennyi kell a nélkülözhetetlenül fontos dolgokra, és mi az, ami a többi szükséglet kiegészítésére fordítható. A havi számadásokat feltétlenül együtt kell áttanulmányozniok a házastársakkal, sőt később a gyermekeknek is, mert csak így alakulhat ki a reális gazdálkodás, így stabilizálódhat a család anyagi alapja.

Számos bűnügy bizonyítja, hogy nem jó, ha a házastársak, a családtagok között anyagi természetű titkolózás van. A bizalmatlanság rendszerint a megengedett keretek túllépéséhez vezet.

A gazdálkodásnak többféle bevált formája van. Ilyen például a kezdeti pontos könyvelés, a külön alapok létesítése

mellett a bevétel felosztása mindjárt a jövedelem kézbevétele után. Nem kell szegyelni a borítékos módszert sem. Ez azt jelenti, hogy a házastársak kiszámítják az egy napra fordítható (élelmezési, tisztálkodási stb.) költségeket és ezt a pénzt a hónap minden napjára szóló külön borítékban helyezik el. Az egyik napon megtakarított összeggel növelhető a másik nap költsége vagy a megtakarított bármilyen csekély összeg a fentebb már említett dobozba, perselybe kerülhet.

Ha a férj és feleség is dolgozik, folyószámlán lehet rendezni a havi állandó kiadásokat. Ez még némi póttakarékossági lehetőséget is biztosít.

Ahol rendszeres háztartást vezetnek, naponta főznek, havonta egyszer vagy legfeljebb kétszer célszerű az alapanyagokat beszerezni. A családon belüli takarékoság egyik jól bevált módja a házastársak rendszeres jövedelméből létesített közös családi kassza is. Az esetleges mellékjövedelem felhasználására pedig — amennyiben ez nem szükséges a család igényeinek kielégítéséhez — helyes meghagyni az egyéni rendelkezési jogát. Hadd nyilvánuljon ennek az összegnek a felhasználásában kinek-kinek a saját ízlése, igénye.

Külön kérdés a családban levő felnőtt, önálló kereső fiatalok anyagi helyzete. A nagykorú, önálló keresettel bíró fiatalok mindenképpen járuljanak hozzá — igényük és jövedelmük arányában — a család költségvetéséhez. De ugyanakkor saját rendelkezésükre is maradjon! Ennek jelentős részét a fiatal lehetőleg hasznos befektetésre fordítsa. Semmiképpen sem szabad a szülőknek a jövedelemhez jutott fiatal családtag minden pénzét beolvastani a háztartásba, s ugyanígy azt sem szabad megengedni, hogy az minden jövedelmét szórakozásra, divaticikkek vásárlására fordítsa. A fiatal szeltemen költségeiért a legtöbb esetben az őt felnevelő család légköre szemléletmódja a felelős.

Az anyagi természetű bűncselekmények miatt elítéltek számára sem lehetetlen és reménytelen a helyes gazdálkodás elsajátítása. Az általunk javasolt tanácsok a gyakorlatban jól bevált módszerek. A szabadulás után a család élet-színvonalát csak tervszerűen fejleszthető, emelhető. A jól szervezett háztartás, az okos pénzgazdálkodás nemcsak biztos gátja a felelőtlenségnek, az esetleges bűnelkövetésnek, hanem az örömmel teli emberei élet alapja is.

Dr. G. I.

HÚSZ ÉV UTÁN

Ha valaki hosszabb ideig dolgozik egy munkahelyen, ugyanabban a beosztásban, általában kivívja kollégái, főnökei megbecsülését, bízza bizalmukat. Széles körű ismeretségre tesz szert a szakmában, jól ismeri a felettes hatóság képviselőit, ellenőreit is. Olykor előfordul az is, hogy a régi ismeretség, a bizalom jegyében ellenőrzéseket csak ritkán tartanak, s azok is — főként a helyi, belső ellenőrzések — formálissá válnak. Ilyen körülmények között az is gyakori, hogy az ellenőrzött szinte sértetlen, bizalmatlanokodásnak veszi az időnkénti számonkérést. Pedig aki rendszeren, tisztességesen látja el a feladatát, annak nincs mitől tartania, hiszen a rendszeres kontrollnál előbukkanhatnak olyan apró, sokszor nem is szándékosan vétett hiányosságok, amelyek feltárása későbbi komolyabb kellemetlenségeknek vehetik elejét. A rendszeres ellenőrzés különösen fontos azokban a munkakörökben, ahol az ügyek intézésének — közvetve, vagy közvetlenül — pénzügyi része is van.

Talán a fenti gondolatok alátámasztására intő példaként szolgálhat dr. Horváth Béláné esete, aki 58 éves korában került börtönbe, s most előzetes letartóztatásban várja a bíróság ítéletét.

Horváth Béláné alacsony termetű, csendes, törékeny asszony. Beszélgetésünk alatt gyakran szökik könny a szemébe, ezen sem lehet csodálkozni, hiszen mindeddig a börtönt hírből is alig ismerte.

A mikor férjével 36 évvel ezelőtt házasságot kötöttek, kedvező anyagi körülmények között kezdték életüket. Férjének családi háza, telke volt Dunaharaszton, mind a ketten dolgoztak, jól kerestek. A háború végéig a fővárosba költöztek, s ezt követően a négy polgári végzet Horváth Béláné az akkori MÁVAG-ban vállalt munkát, a jogi osztályon adminisztrátorként dolgozott. Az államosítások után néhány nagyvállalat jogi osztályának összevonásával létre hozták a nehézipari központi jogi osztályt, s ő gyors- és gépiróként itt folytatta munkáját 1956 végéig.

1957-ben főnökével együtt került át az egyik budapesti ügyvédi munkaközösségbe. Korábban elvégzett egy egyes kereskedelmi szaktanfolyamot, így a munkaközösségben új beosztásba került, ő látta el a könyvelői és a pénztárosi teendőket. Mint mondja, igen sok volt a munkája: a pénztárosi tennivalók mellett ő intézte az SZTK bejelentést, adóbevallást stb., nem volt ideje önmagát el-

lenőrizni, de egyéb revíziót sem kapott éveken keresztül. Bevallása szerint a munkában soha sem érte utol magát, a hónap végén még otthon is dolgozott, több esetben.

1971-ben egy vizsgálat alkalmával tizezer forintos hiánya mutatkozott, azonban ezt sikerült kibogozni, helyrehozni. Ezt követően a munkáját minden változtatás nélkül folytatta tovább, már túl a nyugdíjkorhatáron.

1976. elején már nyugdíjba készült, amikor amolyan önérviziváló próbálta önmagát ellenőrizni. Sajnos, sok egyenetlenség mutatkozott, amit évek-re visszamenően lehetett volna göngyöltetni. Végül hivatalos ellenőrzést kapott, ami már komoly pénzhányokot tárt fel: Persze — ahogyan az már ilyenkor lenni szokott — próbálta menteni ő is, ami menthető, még szabálytalanságok elkövetésével is. Az Ügyvédi Kamara revizorának pl. úgy mutatott be készpénzt a hiány enyhítésére, hogy a bankból vette ki a korábbi befizetett összeget, ugyanakkor a betéti számlát mutatta, ilymódon „megdupláztá” az összeget. Más esetben hetven ezer forintot kifizetési bizonylatot ötszázhetven ezerre javított; tehát csalást és okirathamisítást is elkövetett.

Ilyen körülmények között 1977. augusztus 1-én nyugdíjba ment. Ezt követően az év végére a vizsgálat is lezárult — kilencszázezer forint hiányt állapítottak meg. Természetesen a munkahelyen hihetetlenül hangzott mindenki számára, hiszen nagyon furcsa dolog az, ha ilyesmi egy húsz éve ott dolgozó megbízható kollégáról derül ki.

Horváth Béláné azt állítja, hogy egyetlen fillért sem használt fel saját céljaira. Férjével együtt tisztességes keresetű volt, emellett mindennel rendelkeztek ahhoz, hogy gond nélkül éljenek. Az ötvenes évek végén négyes találatuk volt a lottón, ez hetvenháromezer forintot jelentett számukra. Véleménye szerint a kettős munkakörből adódóan éveken át nagyon sok feladata volt, s ezért nem tudta a pénzügyi bizonylatokat kellő körültekintéssel kezelni. Az ügyvédi munkaközösség pénztárának nagy volt a forgalma nap mint nap, ennélfogva a kiadások-bevételek ellenőrzése éveken át csak felületesen történt, s a mulasztás ilyen hiányosságok keletkezéséhez vezetett: látszólag tehát az első komolyabb ellenőrzésig minden rendben volt.

Rövidesen a bíróság dönt majd el, miben is milyen mértékben vétkez dr. Horváth Béláné. Néhány dolog azonban vitathatatlan; jóval korábban éreznie kellett volna, hogy a feladatainak sokaságán nem tud úrrá lenni. Időben kellett volna szólnia, hogy a munkáját nem tudta maradéktalanul, a következményeknek megfelelően elvégezni. A számok szabályai kérelhetetlenek, a matematikában kétszer kettő az mindig négy, tévedni a legnagyobb igyekezet mellett is lehet. Viszont a hosszú időn át tartó sorozatos tévedések a pénzügyek intézésénél végzetes következményekhez vezetnek. A rendszeres ellenőrzés nem afféle számonkérés, hanem megalapozott gondos előrelátás, ebben az esetben hasznos megelőzés is lett volna.

D. K.

Nyílt levél „Postaláda”-ügyben

Kedves ismeretlen elítelttársam!

Először is elnézésed kérem, hogy a nagy nyilvánosság előtt szállok vitába véleményeddel, de a közelmúltban megjelent leveled erre késztesz.

En is — mint még oly sok elítelt — rendszeres előfizetője és olvasója vagyok a Heti Híradónak. Mindnyájan örülünk egy-egy jó cikknek, kezdeményezésnek, riportnak. Gondolom, akkor sem használók nagy szavakat, ha kijelentem, hogy mi a Heti Híradót „saját” újságunknak tekintjük. Ugyanígy örültem én személy szerint a „Postaláda” c. rovat megjelenésének is. Az okokat itt nem tartom szükségesnek felsorolni, hiszen azt maga a Szerkesztőség is közölte. És valahol itt látom én a problémát...

Nem lehetséges az, ismeretlen elítelttársam, hogy hm... hogy is mondjam... túl nagy önbizalommal vagy magadhoz? Én legalább is erre tudok következtetni azon kikötésedből, hogy az írásod e rovatban „nem közölhető”. Nem tudom, mi volt az az írásmű, de ez a kikötés kissé furcsának tűnik számomra. Véleményem szerint — és gondolom, ebben nem vagyok egyedül — egy újságnak minden egyes rovata egyforma jelentőségű. Nem az dönti

el egy írásmű értékét, hogy egy újság melyik lapján és melyik rovatában közli. Nem tudom, de feltételezem róla: ha írsz, sokat is olvasol. Igaz? Nos, akkor tudnod kell, hány olyan régi és mai írónk, költőnk van, akl a vidéki lapok esetleges „postaláda” rovataiban teszi közzé írását, folytat irodalmi vitákat. Egyszóval nem az a tulajdonság jellemzi a szerény — és esetleg tehetséges — embereket, amit a Te kikötésed mutat!

Nem áll szándékomban a H.H. Szerkesztőségét „védelmezni”, hiszen, gondolom belátható, nincs arra rászorulva. Nem titkolt célom azonban e levéllel az, hogy próbálj meg önmagadban elgondolkozni, és magadról reális képet alkotni. Ezek kis apró hibák, az ilyenektől nagyon sokan nem vagyunk mentesek. Bizom benne, hogy e sorokat nem megsértődve, hanem baráti tanácsként fogadod.

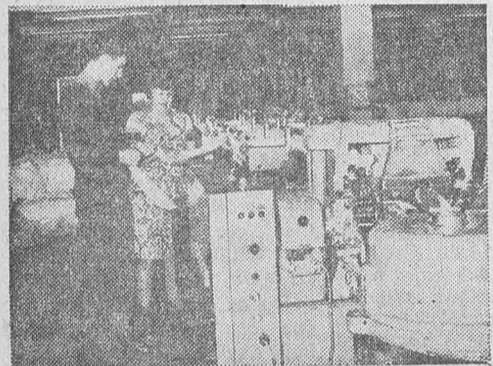
E gondolatok jegyében búcsúzom, soraid mindenkor szívesen olvasva a H.H.-ban, még ha az esetleg — uram bocsá — a Postaláda rovatban jelenne is meg.

Ismeretlenül üdvözlő:
Sohn János elítelt
Eger

A Heti Híradó XXII. évfolyam 17. számában megjelent keresztlevél-vény helyes megtejtése a következő:

Akinek füle van, hallja
Az akarat diadalt arat
A társadalom támasza
Csak a holttestemen át
Könyvjutalmat nyerte: Kecskés
János elítelt, Vác; Weisz István elítelt, Vác; Deák János elítelt, Szeged; Mester László elítelt, Sopron; Köhida; Takács Tibor elítelt Zalaegerszeg.

Megérdemelt megbecsülés

Háromnegyed kettő, a Magyar Posztógyárban műszakváltásra készülnek. Az üzemrészekben a fiatalok elítélték a gépekhez szállítják a feldolgozandó anyagokat. Negyed óra múlva bekapcsolják az automata gépsorokat.

— Nem szokatlan érzés szabadságvesztés-büntetésüket töltő elítéltekkel dolgozni? — kérdezem az egyik asszonyt.

— Egy évvel ezelőtt, amikor ide kerültek, nem voltunk elragadtatva gyárunk vezetőségének és a fiatalok intézete parancsnokságának együttműködésétől. Sok volt bennünk is az előítélet. A bűnelkövetőkről általában rossz véleménnyel vannak az emberek.

— Az eltelt idő alatt megváltozott a véleményük?

— De még mennyire — mondja mosolyogva. — Szorgalmasak, figyelmesek, igyekvők, sőt, tisztelettudók! Valóságilag lesik az emberek gondolatait. Nem kell figyelmeztetni őket, hogy kevés az anyag, maguktól hozzák. Ma már ott tartunk; nehéz elhinni, hogy ezek a fiúk loptak, betörték vagy garázdálkodtak.

A Magyar Posztógyárban dolgozó, fogház fokozatú elítéltek nemcsak anyagszállítást végeznek, hanem többen önállóan is dolgoznak.

— Hogyan sajátították el a gépek kezelését? — kérdeztem egyiküket.

— Az itt dolgozóktól — hangzik a rövid felelet.

— Milyenek a gépek? — Nagyszerűek, a legtöbb automata, nekünk csak kezelni és ellenőrizni kell.

— Szívesen dolgoznak ebben a környezetben?

— Igen. Napi nyolc órán keresztül úgy érezzük, hogy szabadok vagyunk. Az emberek kedvesek, mindenben segítenek, soha egyetlen szóval nem érzetetik, hogy bűnelkövetők vagyunk. Ez nagyon jóleső érzés — visszaadja az önbizalmunkat.

— Szeretek így dolgozni, jegyzi meg egy másik fiatalok. — Elhatároztam, hogy szabadulásom után hasonló helyet keresek magamnak. Érdekes, szép munka és jól lehet keresni...

Az üzem vezetői is az elismerés hangján szölköznek a fiatalok magatartásáról, munkájáról. Ez igen nagy szó, hiszen a dolgozók nap mint nap saját maguk győződnek meg, hogy az intézetből jött munkatársaik ugyan elkövettek különböző bűncselekményeket, de megvan bennük a tennivágyás, az akarat, hogy további életükön változtassanak. Ehhez nemcsak az üzem vezetői, hanem a gyár kollektívája is minden segítséget megad.

Még egyet el kell mondani: egy év alatt egyetlen fegyelmi vétség sem történt.

— Zimm —

Vasárnap a „Gyűjtőben”

Valamivel kegyesebb is lehetett volna e sorok írójához május második vasárnapja: elindulva otthonról — noha már borongós volt az idő — abban reménykedtem, hogy ha másutt nem is, de az udvaron igazán pezsgő sportélet találó majd a Budapesti Fegyház és Szigorított Börtönben. Ezzel szemben, ahogy közeledtem a Kozma utcához, egyre sűrűbben esett az eső. De seba, nem kizárólag az udvari élet az érdekes az ország egyik legnagyobb büntetés-végrehajtási intézetében...

Ha valamivel korábban érkezem, még sikerült volna találkoznom a nap hat legboldogabb emberével. Kikről lehet szó? Természetesen a szabadulók... Madács László, Horváth Árpád, Farkas László, Barcsó László, Mernailla Gábor és Kökényesi Kiss Elemérné érezhette a borongós idő ellenére is verőfényesnek ezt a reggelt. Mire ez a tudósítás megjelenik, addigra valamennyien már ismét szeretteik körében lesznek.

Az ébresztő után — lévén vasárnap — sok látnivaló még nem akadt. Azt követően elevenedtek meg a körletfolyosók, ahogy sportolni, majd filmvetítésre szólították azokat, akik akár az egyik, akár a másik eseményre ma reggel voltak sorosak. Nos, ami azt illeti, mindkét helyre népes sereg indulhatott. Az ügyeletes nevelő tájékoztatója szerint az izgalmas indiánfilmet több mint háromszáz elítélt nézhette meg, a sportfoglalkozáson csaknem százötven nem vehettek részt.

Bár hol gyengébben, hol sűrűbben esett az eső, a nagy sétatudvaron ádáz csaták dúltak. Folyt itt labdarúgás, asztalitenisz-mérkőzés, tollaslabdázás és természetesen röp-labda is. A „nézőszám” meglehetősen alacsony volt, hiszen aki tehetett, inkább a labdát kergette valamelyik csapatban, különben fázt volna.

Tovább indulva, tetszés szerint pillanthatunk be minden zárkába. A 213-as zárkának ugyancsak négy lakója van, most azonban heten beszélgettek. Nem zavarta őket a vasárnapi zsúfoltság. Miről folyt az „eszmecsere”? Baráth Antal válaszolt:

— Ilyenkor van lehetőség arra, hogy az újságban olvasottakkal kapcsolatos véleményünket kicseréljük egymás között. Most például olyan emberek jöttek itt össze, akik nagyon szeretnek olvasni. Nagyon jó dolog az a szabad mozgás, amit részünkre, börtönösök részére itt a Gyűjtőben biztosítanak. Hétközben elfárad az ember, hiszen egyikünknek sincs könnyű munkája, és örülünk, ha pihenhetünk. Most vasárnap van, hát egy kicsit „szomszédolunk”.

Tóth Imre még hozzátette: — A másik gyakori témánk a család. Ahány ember, annyi gond és probléma. Tudjuk, hogy nem segíthetünk egymás baján, de azért elmondunk bizonyos dolgokat.

Horváth Gyulát eszedül találok a 291-es zárkában. Na-

gyon jó könyvet kaphatott a legutóbbi könyvcseré alkalmával... Ezt abból gondoltam, hogy amikor beléptem, még a fejét sem emelte fel. Azután gyorsan magyarázkodni kezdett:

— Mindig így vagyok, ha jó könyv kerül a kezembe. Most a Nyomkeresők az, ami ennyire lekötötte a figyelmemet. Valamivel mindig el kell foglalni magát az embernek, különben nagyon nehéz lenne a kilenc hónap.

— Miért kapta?

— Ittas vezetés miatt.

— Sok van még hátra?

— Még egy hónap. Június 19-én szabadulok.

A jobb csillagnak most már saját könyvtára van. Amikor arrafelé vitt az utam, éppen a kulturbizottság tartott megbeszélést. Filler László vezetésével azon tanakodtak, hogy milyen módon lehetne a jövőben elevebbé tenni a könyvtár forgalmát, még több emberben kelteni fel az olvasás iránti érdeklődést.

— Választékunk, ha nem is kifogástalan — magyarázta Filler László —, de bőséges.

Ennek a kis „fiókkönyvtárnak” néldául már 2100 kötete van, ám ez a szám még nem végleges!

— A legkeresettebb könyvek?

— Az izgalmas útleírásokat szeretik a legjobban. No meg

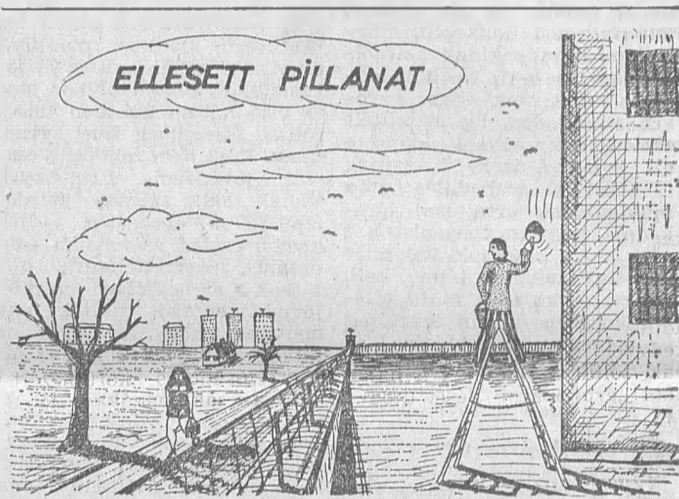
Jókait, Móricz Zsigmondot, Mikszáth Kálmánt, Passuth Lászlót.

A könyvtárból kilépve nem éppen szívderítő eseményhez hívnak. Valamiféle takarítási vita kerekedett Adamkó András és Badari János között, amit ok „ki az erősebb” módon próbáltak eldönteni. Adamkó szerint Badari ütött először. Badari azt mondja: Adamkó kezdte. Bármelyikük is volt a kezdeményező, mindkettőjüknek meg kell jelennie a fegyelmi kihallgatáson.

Nem sokkal később a Kisfogházba is át kellett menünk. Az egyik elítélt sértőnek találta, hogy neki nem adtak zöldhagymát. Ilyenkor előveszi az ember a tálalási jegyzéket, s abból minden kiderül. Az is többek között, hogy a reklámoló — diétás, s mint betegnek az orvos nem javasolta a zöldhagymát. Nem hiszem, hogy olyan nehéz megérteni egy felnőtt embernek azt, hogy a konvthát kötik az orvosi előírások.

Lévén vasárnap, a szokott-nál jóval korábban hangzott el a zárást jelző csengő. Csattogtak a villanyzárak, megtörtént a létszámgazdálkodás s aztán csend telepedett minden folyosóra, már csak a zárkákban folytatódott tovább a beszélgetés.

K. I.

Kaposi Attila elítélt (Bp.-i Fegyh. és Szig. B.) rajza

SOPRONKŐHIDA

TÉNYEK ÉS TERVEK

A Sopronkőhidai Fegyház életéről, gondjairól és örömeiről egyre több cikk jelent meg a Heti Híradó hasábjain, de egy fontos terület „mostohagyerek” maradt: ez a munkáltatás. Pedig nincs ok a szégyenkezésre, mert arra az eredményre, amit az intézetben büntetését töltő elítélt — és szigorított őrizetes — közösség a nyilvánosság elé tud tární, valamennyien büszkék lehetnek.

A vállalat főmérnökét kértém meg arra, hogy tájékoztassa az újság olvasóit az 1977-es eredményekről:

— Az elmúlt évben a büntetés-végrehajtási és népgazdasági érdekeknek megfelelően továbbra is biztosítottuk a teljes, nagyüzemi foglalkoztatást. Kitűzött céljainkat elér-tük, sőt, túl is teljesítettük. A vállalat az ötödik éves terv első két évét 108,5%-ra teljesítette termelési értékben: mindez a közösség munkájának értékét, nagyságát is jelzi. Külön szeretném kiemelni azt, hogy termékeink több mint 97 százaléka I. osztályú volt.

● A legjelentősebb termelési ágazatok?

— A szövődében nyersen kész- és kész szöveteket, valamint nyers-mullt gyártotunk. A konfekcióipari termékek közül jelentős az ágynemű, a szegőárú, az alsó- és munkaruha; komoly bevétel származott a hirdásipari és vasipari bér munkákból is.

● Ilyen eredmények csak akkor érhetőek el, ha a megfelelő irányítás mellett valamilyen formában maguk a dolgozók is érdekeltek a több és jobb minőségű munkában... Hogyan alakult a kereset és a jutalmazás?

— 1977. január 1-i hatállyal bérfejlesztést hajtottunk végre. Ennek során arra törekedtünk, hogy kialakítsuk, illetve fenntartsuk a helyes kereseti

arányokat. November 1-től a két és három műszakban dolgozóknál jelentősen emeltük a munkabérekét. Ma már ott tartunk, hogy a szövődgyárban dolgozók havi bruttó átlagkeresete magasabb a büntetés-végrehajtás ipari vállalatainál dolgozók összátlagánál! A fizetés-emeléseken kívül — úgy érzem — a jutalmazási rendszerünk is hozzájárult az elmúlt év nagyszerű eredményeihez. Összesen 1093 dolgozó elítéltet részesítettünk erkölcsi és anyagi elismerésben, közülük 440-en kaptak, összesen 150 ezer forint jutalmat.

● Közismert, hogy különösen a szigorított őrizetesek körében, igen magas a csökkent munkaképességűek aránya. Számukra tudnak-e munkalehetőséget biztosítani?

— Az elmúlt években olyan üzemrészeket hoztunk létre, amelyekben ők is teljes értékű munkát végezhetnek (lámpafoglalat, ELZETT zsarnér készítése). Ennek köszönhetően keresetükben nincs lényegesebb eltérés a teljes munkaképességűekhez viszonyítva.

● A mai technikai színvonal mind több szakmai tudást kíván. Mit tettek a követelmény érdekében?

— Az elmúlt évben 468-an végezték el a betanított munkásképző-, 179-en az emelt-szintű továbbképző tanfolyamot, 29-en pedig az egyéves szakmunkásképzőt.

● Az idei év fő feladatai?

— Az egyik legfontosabb tennivaló a szövődei részleges rekonstrukció keretében a széles szövőgépek felszerelésének befejezése volt. Erről azért beszéltek múlt időben, mert a 48 darab P 165 ZB-8 típusú pneumatikus szövőgép két hónappal a határidő előtt már dolgozni kezdett. S hogy ez így történt, abban jelentős

érdemeket szereztek a közreműködő elítéltek is.

A vasipari bér munka bővítése érdekében új szerelőcsarnok építését tervezzük és egyes üzemrészek pedig a ma még más célokra használt épületekbe lesznek áttelepítve.

1978-ban szeretnénk túlszárnyalni a múlt évi eredményt: ehhez a feszített tervhez az adottságaink megvannak. Az egyéb feltételek mellett rendelkezünk olyan elítélt- és szigorított őrizetes közösséggel, amelyek tagjainak döntő többsége nemcsak megérti a kitűzött célok nagyságát, hanem a jobb, színvonalasabb munkával tevékenyen hozzá is járul azok eléréséhez.

N. Gy.

nevelési szolgálatvezető

3024-BEN A FÖLDÖL EGY CSILLAGKÖZI AUTOMATIKUS ŰRHÁZÓT LŐTTEK FEL A CX-16-05 BOLYGÓ FELÉ, AMELY A CENTRÁLIS NÁPRENDSZER LEGBELSŐ BOLYGÓJA. AZ ŰRHÁZÓ SZEMÉLYZETE EGY FŐ VOLT. A FÖLDÖN 2500-TÓL NINCSEK BŐNÖZÉS, ÉS EMBEREK JÖLÉTBEN, HARMONIKUS NEMZETI ÖSSZEFOGÁSBAN ÉLNEK, KIRÉKESZTETTEK A FÖLDÖL A BŰNÖZÉST, A BŰNCSELEKMÉNYEKET.

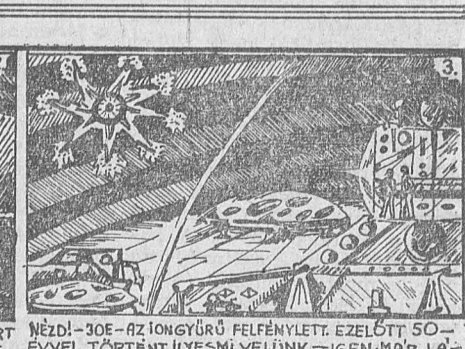
IGEN! - MEGJÖTT! VÁJON HÁNYAN LESZNEK A HÁZÓBAN? ÉS MEGINT ÚGY VEZÉRLIK, A KISZÁLLÁST, MINT MÚLTKOR?

NÉZD! - JOE-AZ IONGYÜRŐ FELFELYETT. EZELETT 50-ÉVEL TÖRTÉNT ILYENMI VELÜNK. - IGEN, MÁR LÁ- TÓM, A LEZÉRIRÁNYÍTÁS PONTROBBANÁSAI MEG- NYITÁK AZ UTÁT AZ ŰRHÁZÓNAK.

LÁTSZÓK A KÉPEN? UGYNÁZ A LEZÉRES NEUTRÓN IRÁ- NYÍTÁS! NEM MARAD ÉLETBEN KÖRÜLÖTTE SEMMI!!!

LÁTSZÓK A KÉPEN? UGYNÁZ A LEZÉRES NEUTRÓN IRÁ- NYÍTÁS! NEM MARAD ÉLETBEN KÖRÜLÖTTE SEMMI!!!

LÁTSZÓK A KÉPEN? UGYNÁZ A LEZÉRES NEUTRÓN IRÁ- NYÍTÁS! NEM MARAD ÉLETBEN KÖRÜLÖTTE SEMMI!!!

F. T.

Postaládánkból

Allampusztán is megtörtént — a nevelési szolgálat kezdeményezésére s a kulturbizottság szervezésében — az „idénynyitás”: lezajlott az első futballmérkőzés. Az eseményről Folberth Béla elítélt-tanító küldött beszámolót, ebből idé- zünk: „A rossz idő ellenére is sok nézője akadt ennek a régi- óta várt sporteseménynek. Maga a mérkőzés izgalmas, mozgalmas volt. A csapatok összeállításánál nemcsak a te-

hetséget vették figyelembe, hanem inkább a lelkesedést, így azután derűs pillanatok bőven akadtak a pályán. Ilyen körülmények között természetes, ha úgy fogalmazok: a szerencsés- sebb csapat győzött, 4:2 arányban. A nézők és játékosok egyaránt dicséretet érdemelnek fegyelmezett viselkedésükért.” Csak egy kérdésünk van: a levélíró netán a „bal-szerencsés” csapatban ját- szott?... F. T.

Ha róla álmodom, mindig csak munka közben látom.

Egy kis nátha

— Nem érted ezt te. Én nagyon erős vagyok. Meg aztán van valami, amit hiába is magyaráznék, úgysem értenéd meg...
— Nocsak. Tán olyan ostobának látszom?
— Nem azért mondtam. De hát ezt érezned kell önmagadban.

A koriban nagyon keveset voltunk együtt. Őt is, engem is lekötött a munka. Csak telefonon válhattunk néha pár mondatot. Néha egy-egy színház vagy mozi volt minden program, csak a hétvége volt teljesen a miénk.

Egy szombat este éppen nála voltam. Láttam, a szeme csillogott, az arca tüzelt, amikor megismittam. Influenzajárvány volt éppen feltűnően, természetes volt az aggodásom.

— Orvoshoz kéne menned...
— Dehogy, nincs semmi bajom — felelte. — Csak egy kis nátha...

— Lázas vagy, látszik rajtad. Ha nem mégy szépszerével, elviszlek erőszakkal is!

— Hétfőig még rendbe jöhettek. Különbösen is kevesen vagyunk, számítanak rá, hogy én biztosan megyek...

— Mások lógnak, te meg hajtasz helyettük...

— Hiába, ezt nem fogod megérteni sohasem. Kár is magyaráznom.

Feltett egy kávét, bekapcsolta a lemezjátszót. Gondolta, ezzel elvágja a további vitát. En azonban nem tájítottam.

— Este nyolcig van ma rendelés. Gyere, menjünk a dokihoz együtt!

— Megmondtam már, hogy nem megyek. Dolgozni akarok. Ertsd meg végre, szeretem, amit csinálok és tudom, hogy most szükség van rám.

Elfutott a méreg:
— Szóval nem megyünk orvoshoz?!

— Megmondtam már, hogy nem megyek!

— Oké! — feleltem. — Akkor pedig kár vitáznunk.

— Ahogy gondold. Szevasz!

Bevágtam az ajtó és elrohantam. A lépcsőházban már megtorpantam. Hirtelen felöltött bennem valami, ami re soha nem gondoltam és amit már rég elfedtem, s ami soha vissza nem tért volna az emlékezetembe, ha nincs ez az összekoccanás: az, hogy amit szeretünk, arról mily kínok és gyötrelmek árán tudunk csak lemondani.

Elszégyelltem magam. Lassan megfordultam és visszabandukoltam az emeletre. Nagy-nagy büntudatot éreztem magamban. Az ajtóhoz érve lassan lenyomtam a kilincset, féltem, hátha már bezárta.

Nyitva volt, úgy látszik várta, hogy visszamenjek. Csendes léptem be a szobába, kíváncsi voltam, mit csinálhat.

A kályha mellett ült a hintaszékben. Forró teát ivott és huppogott.

Péter Károly elítélt
Eger

Az optimista

Nem volt vita közöttünk, egyetlen hangos szó nem hangzott el: a feleségem egyszerűen közölte, hogy ő nem akar velem együttélni, el akar válni. Meg sem kérdeztem tőle, hogy miért; végül is az ő dolga, ő döntött így, hát legyen! Miután ismertem, hiszen elég sok ideig éltünk együtt, biztos voltam benne, hogy megvan az oka, s én erre nem voltam kíváncsi. Ma sem tudom, s talán sohasem fogom megtudni. De őszintén szólva — nem érdekel!

En mindenestre tudtam a kötelességem, tudtam, hogy válik el „úr” a nejtől: fogtam a két bőröndöt, telepakoltam a személyes holmimmal, aztán egy derűs búcsú, s kiléptem a lakásból, otthagytam neki azt is, mint az autóm, a takarékbetétkönyvetem, no nemcsak neki, hanem a fiamnak! Azt akartam, hogy neki minden meglegyen, s én meg úgyszólamintem, azt ami nekem szükséges.

Nem félek az ételtől, kérem! Nekem van három szakmám, az ország legkitűnőbb mestereitől lestem, szó szerint lestem el a szakma komoly és kényes titkait, engem ma nem tud megfogni ezen a téren senki. Születésemről fogva optimista vagyok, itt is és ezeken a falakon kívül is. Megélek én a jég hátán is!

Eképpen foglalkozott önmagával és sorsával Lengyel Tibor, aki a debreceni börtönben tölti büntetését, s ez év

július huszonegyedikén szabadul. Ez a második büntetése. Az első: részegen vezetett, s ez még csalással is párosult, s ezért tizenkilenc hónapot már töltött börtönben; a mostani bűncselekménye szintén csalás; négy embertől vett föl előleget tévé és más elektromos készülékek javítására, de amint mondja, alkatrészek hiánya miatt nem tudta a vállalt munkát elvégezni. A megbízók türelmetlenkedtek, följelentették, s így került ismét börtönbe.

Pedig eszem ágában sem volt megkárosítani ezeket az embereket! — mondja az említett esettel kapcsolatban. — Hiszen tudom, hogy mindenkinek szüksége van a pénzre; főleg azoknak, akik kis keresetűek, lévén, kiszámított pénzzel élnek! Az volt a feltett szándékom, hogy postán elküldöm nekik, mielőtt egy kicsikét megerősödöm anyagilag; sikerült is volna ez a terv, de sajnos, letartóztattak: épp akkor, amikor már túljutottam a holtpontra.

— Dolgozott ekkor?

— Igen. Remek állásom volt egy vidéki város szövetkezetében, jól kerestem, s nem okozhatott már gondot két-ezernyolcszáz forint kifizetése. Ha van még pár hetem, ma nem beszélgetnék itt.

— Persze, itt vagyunk.

— Igen. Valóban. Ez tény. De nem változtat azon a meggyőződésemen, hogy ha szabadulok, soha, érti, soha, nem kerülök börtönbe. Nem én, még ha beledöglök akkor sem.

— Miért kellene „beledöglenie”?

— Á, ez csak olyan szólásmondás; viszont pompásan fejezi ki a lényegét, hogy nehezéssel találunk a rendes kerékvágásba annak, aki egyszer kikökött onnan. Nálam ezt a válás jelentette. Nem kellett volna elválnunk, s talán mégiscsak meg kellett volna kérdeznem, annakidején a volt feleségemet...

— Miért nem kérdezte meg?

— Nem tartottam fontosnak. S azt hiszem, hogy egy kicsit, vagy talán nem is kicsit büszke voltam, hogy ha nem kellek, hát ne is tudjam az okát, tartottam magam olyan férfinak, mint őt nőnek; s ma is azt mondom, hogy nem különb nálam, egy cseppel sem, persze, a börtöntől eltekintve.

— Ahogy a szavaiból kiveszem, az a véleménye, hogy ha nincs válás, maga nem vezet részegen, nem kezd csalásba?

— Igen. Ha nem válnék el, akkor én nem költözöm vidékre, olyan munkahelyet nem keresek magamnak, ahol lakást is adnak, hanem maradok azon a helyen, ahol mindenki megbecsült. Soha, semmi panasz nem volt rám, életem, mint a többi ember. Este, ha hazamentem, megvacsoztam, s leültem a tévét nézni, vasárnapként kirándultam a családdal, s megittam néhány pohár sört, de semmiféle dolog nem volt a rendőrséggel, sem a bírósággal. Életemben nem kértem

kölcsönt, sőt, adtam, mert volt! Nem voltam sem gazdag, sem szegény. Dolgoztam és megéltünk. Ezt mondhatnám az aranykornak! De nem mondom, mert ez lett a vége.

— Ezek szerint mégsem született optimista, hiszen eléggé pesszimista húrokat penget...

— Egy pillanat alatt elmúlik. Nem szokott nálam tartós lenni az ilyesmi, én innen is, előre, a jövőbe nézek! Van egy fiam, akkor lesz tizenhat éves, amikor szabadulok. Első utam, természetesen, hozzá vezet majd. Szerencsére, az anyja nem nevelte ellenem, nem is tudja, hogy börtönben vagyok. Jóeszű, okos, középiskolás! Ahogy tudom, mert mindent tudok rólok, a tanárai elégedettek vele. Főleg annak örülök, hogy remekül ismeri és szereti a matematikát. Ez a legfontosabb tantárgy. Ebben a korban csak az boldogul igazán, aki ezt a tárgyat magas színvonalon tudja művelni és alkalmazni. Ez a kor a természettudományok kora!

— Mi a már említett három szakmája?

— Általános műszerész vagyok, tévé- és rádiószerelő, valamint villanyszerelő. S mindegyikben többéves gyakorlatom. Mert nem elég csak megszerezni a papírt, ő egyáltalán, ezt majdnem mindenki meg tudja szerezni. De dolgozni! Méghozzá különféle munkahelyeken, különböző munkákon — az az igazi, ott válik el, hogy ki a mester, és ki a kontár! Nekem soha nem hoztak vissza egyetlen munkát sem, hogy főnök! ez nem ér semmit!

— Annál szomorúbb, hogy a baj mégis megeseit!

— Á, ez csak átmenet. Nem mondom, nem nyaralás, de ki lehet bírni, főleg az olyan embereknek, mint én, aki mindig kifelé tekint; és bentszorgalmasan dolgozik. Mert ez is hozzátartozik. Aki szeret dolgozni, annak majdnem mindig, hogy egy érdekes munkával, hol és ki bízza meg. Ez talán, látszólag, ellentmondás, de én úgy érzem, igaz!

— Beszéljünk arról, hogyan látja a sorsát, és hogyan formálja a szabadulás után, hiszen az nemsokára már valószínűsége válik?

— Azt hiszem bányába megyek, ott most már komoly, érdekes műszerek vannak, s a magamfajta szakembereknek nagy hasznát veszik. Tehát, kölcsönösen jól járunk egymással. én is és a vállalat is; s ezenkívül van még egy halhatatlan előnye, hogy bizonyos idő után, ha becsületesen dolgozik az ember — lakást is kap! Nagy vonalokban ez a tervem, a aztán van egy másik, érzelmi indíttatás is, ami a bányához húz: megismerkedtem egy asszonnyal, akinek udvarolgattam is, s lehet hogy összeházasodunk. En, mindenesetre, mint már hangsúlyoztam, optimista vagyok! Ha az ember küzd, dolgozik, s nem is rosszul, akkor előbb-utóbb rendeződnie kell az életének. Ez biztos. Ebben hiszek!

A. J.

Közömbösség

Történetünk helyszíne egy kis, lakótelepi park. Itt mindig zajlik az élet; lehet tél vagy nyár, riasztó borús égvagy derült napsütés — a felnőttek és gyerekek egyforma kedvvel nyüzsögnek, játszanak, töltik az idejüket a hajdani „grundok” e kései utódján.

Mi mindent lehet itt csinálni?

A kis foci pályán ebédszünetet tartó munkások vivják két-háromórás mérközéseiket; a gyéren ültetett és folyton lefordelt-szétgazdolt bokrok közé behurcolt padokon a környező házak ráérő gondnokai, gyerekeikre félszemmel ügyelő kismamák cserélik egymással értesüléseiket a televízióműsorokról, a szomszédok házaséletéről, a sarki zöldségek áráiról és hasonló fontos dolgokról; egy másik zugban „hivatalos” kártyázók elkésredett szenvedéllyel próbálnak elnyerni egymástól néhány fröccsre való pénzt... a sokféle ember arca sokféle indulatot, érzést tükrözne a firkésző szemmel körültekintőnek, ha akadna itt valaki, akit a saját, legfeljebb egy-két méter körben körülvevő társaságán kívül bármi más is érdekelne.

Egy szép csodát mégis megtörtént a csoda: kis történe-

tünk hőse, nevezzük „közforgalmú” csúfneven Böngyörnek — erretévedt s körülnézett. Láta a csak magukkal tördő, önmagába bezárkozó kis csoportokat, akikről — a saját padjukon kívül — akár az egész parkot el lehetne lóni, s úgy határozott: megtelepszik itt néhány napra.

Kiválasztotta magának azt a kicsit félreeső padot, ahol az egyik környékbeli nagymama, Bódis néni üldögélt. Eleven, örökké szaladgáló, rakoncátlan unokáját próbálta szemmel tartani, ha pedig a kis lurkó elkészült valamire, fájós lábával mindannyiszor igazi, nagymamai türellemmel döcögött utána. Mire egy-egy ilyen eset után visszaérték a padhoz, bizony eltelt jónéhány perc.

Az egyik ilyen alkalmat használta fel Böngyör arra, hogy „szétnézzen” a néni szatyorában és pillanatok alatt elinalt a megszerzett pénztárcával.

A nagymama visszaült a padra és csak fél óra múlva indult a közeli kis ABC-áruházba, hogy a családnak a

szokásos napi bevásárlást elvégezze. Csupán a pénztárnál vette észre, amikor fizetnie kellett volna, hogy kezében a szatyor üres! Alig tudott megszólalni ijedtében. Valamit motyogott, hogy biztosan otthon felejtette a pénztárcáját. Otthagytta a bolti bevásárlókosarat, és sietett haza Sanyikával. Bódis néni otthon mindent megnézett, de a pénztárcát nem találta. Hogyan is találhatta volna meg...

Böngyör a távolabbi nagy bevásárló központba vette az útját, egy üveg palínkat tett a kosarába, egy kis vékonyabb üveget pedig a dzsekije belső zsebébe rejtett. A művelet sikerült. Amikor a pénztártól fizetés után távozott — megelégedéssel nyugtázta magában, hogy eddig minden jól ment... Kint megszámolta, mennyi pénze maradt. A lopott pénzből — úgy gondolta — estére beülhet még egy kocsmába is.

Arra nem gondolt, hogy akkor, amikor a szatyorban kotorászott, a pénztárca elemelését talán mégis láthatták az egyik házból, akik éppen a térre néztek. S ha így is volt,

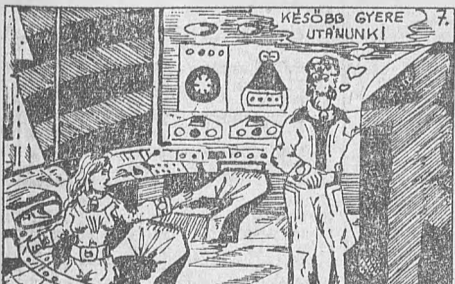
csak egyiküknek lett gyanús a dolog. A legtöbben ugyanis azt gondolták: a néni és a fiatal ember egymáshoz tartoznak, hiszen sokáig ültek a padon.

Aki gyanút fogott, ismerte Bódis néni. Amikor látta, hogy a boltból üres szatyorral jön unokájával hazafelé, már sejtette, hogy valami nincs rendjén. Nem sajnálta a fáradságot és átment a szomszéd házba, becsengetett Bódisékhöz. Elmondta, amit látott.

A cselekmény hamarosan a hatóság tudomására jutott, ahol az elkövető ismerősnek tűnt. Még aznap este a Nép-színház utcában igazoltatták, majd előállították Böngyört. Először tagadott, de aztán — amikor alibije, hazugsága lelepleződött — kénytelen volt beismerni tettét. Böngyör közveszélyes munkatörvény és — alkalmi tolvajlásokban — többszörösen visszaeső volt.

Kényszerű éjszakai „szállásán”, a rendőrségi fogdában szomorúan töprengett a történeteken, majd nagyot sóhajtvá szúrta le magának — egyelőre még csak ezt — tanulságként: már az emberek közömbösségében sem lehet megbízni....

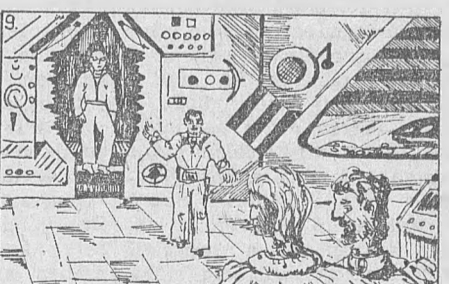
G. K. D.

MENJÉTEK! VEGYÉTEK KEZELÉSE AZ AUTOMATIKUS ATOMAGILIZÁCIÓTÓL KEZDVE MINDENNEL. ADDIG IS FÉGYELEM A HÁZÓT, ITT MARAD-É?

BÖNDÖLTÁM! — BEZÁRULT BÖLYGÖNK ÁTHATOLHATATLAN KÖRE, INNEN TALÁN SOHA NINCSEK MENÉK... ..

AZ AUTOMATA REPROXEN KIENGEDTE, TEHÁT JÓL VAN. NINCSEK PROBLÉMA. FOGADJUK SZERETTETTEL!

TUDJA, HOVA' KÉRÜLT? — MIÉRT REPITETÉK IDE? VAGY TALÁN ÖN IS BÜNÖS??

UNIVERZÁLIS TUDÓS VÁGYOK, SZÁRZAFÖLDI ÉS TENGERI VONATKOZÁSBAN. AZ EGYIK TENGER ALATTI VÁROST ÚGY LÁTTAM EL ENERGIÁVAL, HOGY AZT AZ ISZAPBÓL NYERTEM.

ÉS EZÉRT KERÜLT KÖZÉNK? — ITT VALAMIT NEM ÉRTEK. NINCSEK ÖSSZEFÜGGÉS!!

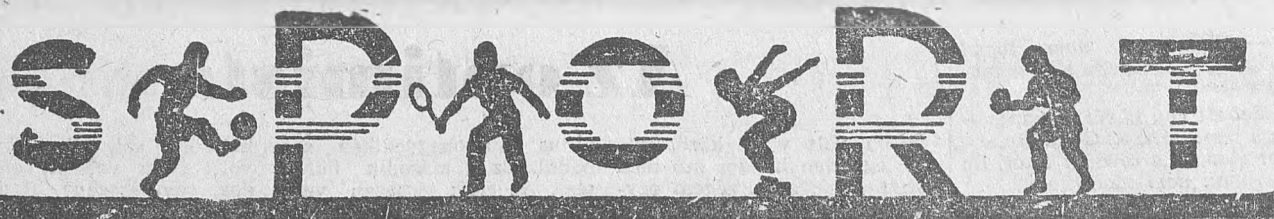
VB-TOTÓ
NEGYEDIK FORDULÓ

NYOMTATOTT NAGYBETŰKKEL a beküldő teljes neve

Születési év, hónap, nap

lv. intézet

Beküldési határidő: 1978. június 1.

VÍZILABDA

Döntetlen a rangadón

A szokatlanul késői időpontban lezajló, este fél 9-kor kezdődő OSC—FTC OB I-es vízilabda rangadón zsúfolásig megtelt a Komjádi uszoda. A szurkolók nem csalódtak, a két kitűnő csapat mindvégig hatalmas, kemény, de sport-szerű küzdelmet vívott. Az összecsapás bővelkedett fordulatokban, le végül is igazságos eredmény született. Külön dicséretet érdemel a játékvezetés, a szurkolók hatalmas nyomása ellenére, a hangorkán közepette is a két bíró ura volt a helyzetnek.

A forduló másik rangadóján a BVSC a vártnál biztosabban nyert. Meglepetésnek számít, hogy a Tatabánya tovább növelte pontjainak számát, az újoncnak, úgy tűnik, nem lesznek kiesési gondjai.

OSC—FTC 6:6

Ki őrzi dr. Szívózt? — Ez volt a mérkőzés előtti napok kérdése. Az első percek erre nem adtak választ, az OSC kulcsembere csak a negyed végén ment fel a középcsatár helyére, addig csak védőfeladatot látott el. A góllövőlista pillanatnyi első helyezettjét, Fehért fogta. A 2. percben Debreczeni váratlan, távoli, tíz méteres lövése a felső sarkba kötött ki (1:1). Most már Szívós is felúszott, kiderült Mayer dr. edző taktikája — Fehér vele ment. A mérkőzés feszült légkörére és keménységére jellemző, hogy Gál már a második negyed elején kipontozódott. Ritkán látható, szép góllal egyenlített az OSC. Három dr. Szívósnak passzolt, aki magasan kiemelkedve a vízből, egy pazar mozdulattal továbbhúzta a labdát az üresen álló Sudárnak, s a nyurga válogatott nem hibázott (1:1). Windisch harcolt ki büntetőt ezután (2:1), majd ismét ő volt eredményes: a védelem hibájából szemfüles gólt szerzett (3:1).

Az FTC néhány percre pihentette kulcsembereit, ez szemmel láthatóan jót tett a játékosoknak. Fehér közvetlenül visszatérése után 4 m-es harcolt ki, amelyet gólrá is váltott (3:2). A másik oldalon a kapu elé; újabb büntető, Windisch verekedte be magát újabb gól (4:2). Balla harmadik súlyos hibája után végleg elhagyta a medencét. Dr. Szívós Fehérral szemben büntetőt verekedett ki (5:2). Fehér létszámfőlényből szepített (5:3), majd Kohán lövésébe Wiesner bravúros mozdulattal beletette a kezét (5:4).

Szokatlanul emelkedett hangulatban kezdődött a hajrá.

Kohán váratlan gólt szerzett a középcsatár helyéről (5:5). Szívós újabb emberelőnyhöz segítette csapatát, de Kuncz labdája a kapufán csattant. Gerendás indult a legjobban, végigszta a pályát, a kapu előtt elnyomták 4 m-es! Debreceni kihagyta a nagy lehetőséget — lövését Fekete védte. Ilyen a sors — és a játék! Öt másodperc múlva a másik oldalon dr. Szívós javára ítélték büntetőt. Windisch értékesítette, 6:5 az OSC javára. 40 másodperccel a vége előtt dr. Konrád kiállították. 13 másodperc volt hátra, amikor Wiesner egyenlített (6:6).

Vasas—Szentesi Vízmű 8:3

A szentesiek több emberelőnyhöz segítette kihagyta, ugyanakkor a Vasas hátrányból is eredményes tudott lenni. Kis és Kosztolányi kitűnő játékvezetésével.

Ú. Dózsa—SZEOL AK 3:4

Gyönyörű akcióból lőtte az Ú. Dózsa negyedik gólját, Sárosi remek ütemben fordult, két szegedi játékost is magára vont, aztán szinte lehetetlen helyzetből Mátsik kezére találta a lablát, aki biztosan lőtt a hálóba. Ettől a góltól eltekintve azonban az Ú. Dózsa ezúttal tudása alatt játszott, s lelkes vendégek mindvégig egyenrangú ellenfelei voltak a lilá-fehéréknek. A győztes gól 13 másodperccel a befejezés előtt született.

BVSC—Bp. Spartacus 6:4

A játékvezetők a Bp. Spartacus ellen 7:4 BVSC ellen két súlyos hibát ítélték. (Tavalyi bajnoki eredmények 4:2, 8:8, 4:2, 8:8). Három negyeden keresztül úgy tűnt, hogy a BVSC könnyedén nyer. A vasutasok kitűnően átlótták a zónát, ezzel szemben a szövetségiek támadójátéka a szokottnál erőteljesebb volt. 5:2 után az addig nagyon lelkesen küzdő BVSC egy kicsit kiengedett és ez elég volt a Spartacusnak, hogy két és fél perccel a befejezés előtt egy gólkülönbségre feljőjön. Az izgalmas hajrá azonban elmaradt, a BVSC emberelőnyből bebiztosította — végül is megérdemelt — győzelmet.

A bajnokság állása				
1. FTC	5	4	1	30-24 9
2. BVSC	5	4	1	30-21 8
3. Ú. Dózsa	5	4	1	29-24 8
4. OSC	5	2	1	28-22 7
5. Tatabánya	5	2	1	23-26 5
6. Szolnok	5	2	1	27-32 5
7. Vasas	5	2	1	27-25 4
8. Bp. V. Izzó	5	2	1	32-21 4
9. Eger SE	5	2	1	31-20 4
10. Bp. Spartacus	5	1	1	37-20 3
11. Szentesi	5	1	1	17-22 1
12. SZEOL AK	5	1	1	17-22 1

LABDARÚGÁS

Húszan a keretből

II. Középpályások és beállósok

Tóth József (Újpesti Dózsa, 1951. december 2., 176 cm, 72 kg, 23-szoros válogatott), igazi harcos, a kemény, lelkesedéstől fűtött, elvesztett labdát nem ismeri hátrétek család-jába tartozik, aki egészen kivételes rajtgyorsasággal is rendelkezik, ezért gyakran tudja alkalmazni a megelőző szerelést. Erősen illik rá az erőszakos jelző, ami viszont a mai verekedésszerű labdarúgásban nem jelent hátrányt. Csak arra kell vigyázni, nehogy a nagy akarásban, igyekezetben szabálytalanságba forduljon olykor a játéka, különösen ha a kapunk közelében történik az akció. Tóth Józsa játéktípusa egyébként elfogadott nemzetközi viszonylatban, hiszen a kisasszonyfutballt már réges-régen számúzták.

Kocsis István (Bp. Honvéd, 1949. október 8., 182 cm, 80 kg, 4-szörös válogatott) már Pécsen is erősege volt csapatának és sokszor megkeserítette az ellenfél csatáinak életét. Kispestre kerülve, nem egyik hétről a másikra találta meg a helyzetét a piros-fehéreknek, de aztán ment minden, mint a karikacsapás. Kocsis a védelem oszlopa lett, s nem kis része van abban, hogy ebben a bajnokságban ők kapták a legkevesebb gólt. Az eddigi 4 válogatott szereplése során mindig átlagon felüli teljesítményt nyújtott, vele biztonságosabbá vált a védelem. Őt úgy lehet jellemezni; szabályos, de nagyon kemény játékos játszik — kifinomult technikával. Ez a játékfelfogás eléggé ritka ezen a poszton, de annál hasznosabb.

Bálint László (FTC, 1948. február 1., 179 cm, 75 kg, 54-szörös válogatott, eddig 2 gólt szerzett), aki néhány hete töltötte be a 30. életévét, sok nagy mérkőzés hőse volt, s most bizonyára nagy küzdelmet folytat helyéért. Ő még ma is kiváló labdarúgó a megszokott posztján, s olykor komoly teljesítményre képes, ám Kocsissal szemben azért került bizonyos lépéshátrányba, mert vesztett biztonságából. s ez ezen a poszton nem elhanyagolható dolog. Az egy az egy-

Nincs gond a középpályán

Nyilasi Tibor (FTC, 1955. január 16., 189 cm, 76 kg, 24-szörös válogatott, 16 gól szerzője) játékát nemcsak mi, magyarok értékeljük igen sokra, hanem azok a külföldi szakemberek is, akik látták ezt a ma 23 éves tehetséget. Egy világhírű olasz válogatott játékos, aki ma már edzősködik, s hónapokon keresztül figyelte a zöld-fehérek kitűnőségét, ezt mondta róla: „A középpályát ennek a fiúnak találták ki, aki a mélyből úgy indít, hogy ő maga legyen ott a befejezésnél. S ha megfelelően kapja vissza a labdát, akkor a kapuig megállíthatatlan. Szinte megdöbbentő, hogy érzi a labdát, hogyan tud a megfelelő helyen megjeleni sem előbb, sem később egy pillanattal sem, mint ahogyan kell. A modern labdarúgó megtestesítője, arról nem is beszélve, hogy nagyszerű alakja van, magassága a kapu előtt kitűnően érvényesül. Kitűnő technikája, csiszolt és ravasz labdakezelése teljesen összhangot biztosítanak.” Ezt mondta róla Corso, az Inter egykori ásza! Ő pedig tudja. Örülünk, hogy hihetünk neki... Egy érdekesség: Nyilasi Tibi középpályás letére 24 meccsen 16 gólt szerzett, mindössze eggyel kevesebbet, mint a csatár Fazekas 69 találkozáson...

ben való küzdelemben már adódnak problémák különösen akkor, ha a fejlődésképeségnek is érvényre kell jutnia, s ez a kapu körzetében igen kényes dolog. Persze, Bálint teljesítményének ma is jóval több a pozitívuma, s így reá feltétlenül számít a szövetségi kapitány. Biztosak lehetünk benne, adott esetben nem okoz csalódást.

Kereki Zoltánnak (Szombathelyi Haladás, 1953. július 13., 183 cm, 76 kg, 22-szörös válogatott, 6 gól szerzője) a beállós poszton nem akadt mostanáig egyenrangú konkurrens. Ereje nagyszerű helyezkedési érzékében, egészen különleges fejjátékban és példátlan helyzetfelismerő képességében rejlik. Annak idején, amikor Sipos Ferenc fénykorát élte, órá mondtuk, hogy a megbízhatóság mintaképe. Most Kerekire illik ez a meghatározás, azzal a változatással, hogy Siposnak a fejjáték volt a gyengéje, a szombathelyi fiúnak pedig ez az erősege. Ennek a kiművelt fejnek köszönhetjük többek között azt a gólt is, amivel Athénban az elvesztett mérkőzés döntő pillanatában a gólnak lett olyan óriási jelentősége a továbbjutásunkat illetően. Kereki egyike azoknak a magyar játékosoknak, akire bizonyára felfigyelnek majd a VB küzdelmei során, mert az ő teljesítménye nemcsak hasznos, célszerű, hanem esztétikus is, valóságos csemege lehet a futball nyenceinek.

Rab Tibor (FTC, 1955. október 2., 182 cm, 72 kg, 11-szörös válogatott) és Lukács Sándor (Bp. Honvéd, 1951. szeptember 20., 180 cm, 72 kg, 7-szörös válogatott) az a két labdarúgó, aki a beállós posztra kerülhet, amennyiben Kereki valamilyen ok miatt esetleg nem játszhatna. Mindketten igen tehetséges játékosok, s megütik a válogatott mércét — ennek több ízben tanújelét adták. Bizonyos fokig mindketten, előbbre tartanának, ha sorozatos sérülések nem akadályozták volna fejlődésüket az utóbbi időben.

Pintér Sándor (Bp. Honvéd, 1950. július 18., 174 cm, 79 kg, 30-szörös válogatott, 2 gól szerzője), most már évek óta a magyar válogatott motorja. Űgy nem húz senki mint ő, annyit senki nem vesz a hátára, mint ő, aki úgy robot kerestül-kasul a zöld gyepen, mintha az egész pálya minden négyzetcentije saját vadászterülete lenne. És ma már elmondhatjuk róla, hogy nincs a magyar válogatottban egyetlen játékos, aki önmagához képest annyit fejlődött volna akarati tulajdonságokban és technikában egyaránt, mint ő. Egy görög újságíró Athénban negyed-órái játék után Pintérrre mutatva így vélekedett: „Ez az ember a második féldőben lépni nem lesz képes, már eddig is egy teljes meccsre valót futott!” Tíz perc sem volt már hátra a második féldőből, amikor kollégánk újból megszólalt: „Ez még mindig úgy robot, mintha most kezdené. „Nem is értem...”

Mi viszont értettük, mert tudtuk, hogy Pintér az a magyar labdarúgó, aki a mindennapi edzőmunkában annyit tartalékokat gyűjtött össze, hogy egy mérkőzés meg sem ketyyán neki. S azt is tudjuk, hogy egy ilyen lokomotív nem egyedül szalad, hanem húzza magával az egész szerelvényt.

ÉRDEKESSEGEK A SPORTVILÁGBÓL

A kubai Alberto Juantorena, aki a montreali olimpián a 400 és 800 méteres síkfutás aranyérmese volt és azóta is szinte verhetetlen mindkét távon, sokáig azzal a tervvel foglalkozott, hogy a moszkvai olimpián 800 és 1500 méteren indul majd. Havannából érkezett legfrissebb jelentések szerint Juantorena mégsem ki-szériletezik a számára szokatlan 1500 m-es távon, hanem ismét a 400 és 800 m-en áll majd rajthoz. Ez év augusztusában egy nagyobb kubai atlétacsoport több európai atlétikai versenyen vesz részt, s velük együtt jön Juantorena is, aki azonban 1500 m-en egyetlen versenyen sem indul.

Pelé, a labdarúgás koronázatlan királya 1977. október 1-én búcsúzott el ünnepekkel teli New York-i stadionban játéktársaitól és a közönségtől. De úgy látszik, ez a búcsú mégsem volt végleges, mert Brazília „fekete gyöngyszeme” hét hónappal „végleges visszavonulása” után ismét le-akasztotta a szőgről futballcipőjét és az afrikai Nigériában három mérkőzésen játszott egy-egy féldőt, mégpedig a Rio de Janeiro-i Fluminense színeiben. Nigéria valójában „királyian” fizette meg Pelé vendégszerzését. Az összesen 135 perces játékért Pelé 360 000 dollárt kapott, ami azt jelenti, hogy a pályán töltött percenkénti tiszteletdíja 2666,66 dollár volt.

Pethő László súlyos sérülése

Az első vizsgálatot, még a vívőteremben, dr. Fenyvesi Csaba végezte, de már a gyors diagnózis is megállapította: Pethő László, a tavalyi vívóvilágbajnokság párbajtőr-döntőjének ötödik helyezette nagyon súlyosan megsérült, amikor partnerének a szúrás közben eltört pengéje közvetlenül a szegycsont fölött a testébe hatolt.

— Ott ültem a pást mellett, de közben természetesen sok felé kellett figyelnem, így csak akkor kaptam fel a fejem, amikor Osztrics dr. ijedten felkiáltott: „Mentőket hívjatok!” — mondja Vass Imre, a válogatott párbajtőrvívó mestere, amikor a hétközi súlyos sérülésről kérdeztük. — Pethő Laci végig magánál volt, bár látszott, hogy fájdalmat vannak. Fenyvesi és Osztrics ott volt a Traumatológiai Klinikán, amíg a hatórás műtét tartott, és utána értesítették, hogy Pethő túl van a közvetlen életveszélyen.

Vasárnap délelőtt dr. Körmenyi László, a klinika intenzív terápiás osztályának ügyelvezetője röviden, szakszerűen tájékoztatott a kitűnő vívó állapotáról:

JÉGKORONG VB

1. Szovjetunió

Prága. Remek küzdelemben dönt el a világbajnoki cím sorsa. A szovjet csapat káprázatos játékkal, a harmadik harmadban már 2:0-ra, majd 3:1-re vezetett. Ezzel a teljesítménnyel behozta a csehszlovák együttes pontelőnyét, s jobb gólkülönbséggel visszahódította a világbajnoki címet. Szovjetunió—Csehszlovákia 3:1 (1:0, 1:0, 1:1).

A harmadik helyért Kanada és Svédország mérkőzött. Telt ház, 14 ezer néző előtt Kanada 57 másodperccel a lefújás előtt szerezte meg a bronzérmét Hickey góljával: Kanada—Svédország 3:2 (1:1, 1:1, 1:0). A további sorrend: 5. NSZK, 6. USA, 7. Finnország, 8. NDK.

VÍVÁS

Bajnok: Maros

Vasárnap délelőtt a Sportcsarnok vívőteremben a női tőrrel folytatódott az országos bajnokság. A hajráig az esélyesek bejutottak a legjobbak közé. A harminckettes táblán, az egyenes ágba már több izgalmas összecsapásra is sor került, és ekkor Hajzer legyőzte Kovács Editet, Maros Tordasit, Nyúl Szolnokit, Rejtő pedig az utánpótlás legjobbját, Szócs ellen nyert. A győztesek bejutottak a döntőbe.

A döntőbe végül is négy Ű. Dózsa-, egy BVSC- és MTK—VM-versenyző került. Hatalmas küzdelemben Maros és Rejtő holtversenybe került. Újravivásnál Maros nyert 5:1-re, így bajnok lett négy győzelemmel, 2. Rejtő (Ű. Dózsa) 4, 3. Hajzer (Ű. Dózsa) 3, 4. Szolnoki (Ű. Dózsa) 2, 5. Tordasi (MTK—VM) 2, 6. Nyúl (Ű. Dózsa) 0.

NB II

„Előkelő” helyen a DVSC

A 33. fordulóban az első négy helyezett csapat idegenben játszott, Kazincbarcika veresége és a V. Izzó egri pontvesztése után a Salgótarján előnye három pontra nőtt. A DVSC már az „előkelő” harmadik helyre került, azonos pontszámmal a V. Izzóval:

Dorog—Komló	0:1
MÁV DAC—SZMTE	4:2
Eger—V. Izzó	2:2
Volán—BKV Előre	1:1
Szekeárd—DVSC	0:1
Olajbányász—Salgótarján	1:3
Füzfő—Kazincbarcika	2:1
BTASK—Várpalota	0:0
Budafok—Vác	1:0
BVSC—KFFSE	2:0

1. Salgótarján	33	20	8	5	62-26	48
2. V. Izzó	33	18	9	6	52-23	45
3. DVSC	33	20	5	8	44-32	45
4. Kazincbarc.	33	18	8	7	58-30	44
5. Eger	33	14	11	8	48-36	39
6. Budafok	33	14	11	54-36	36	
7. SZMTE	33	13	9	11	42-32	35
8. Vác	33	13	8	12	37-35	34
9. Volán	33	10	14	9	40-39	34
10. Dorog	33	13	8	12	31-30	34
11. BTASK	33	11	10	12	32-35	32
12. Komló	33	12	7	14	34-38	31
13. Füzfő	33	11	9	13	45-30	31
14. BVSC	33	9	12	12	42-47	30
15. Olajbányász	33	11	7	15	41-44	29
16. KFFSE	33	6	15	12	45-59	27
17. BKV Előre	33	7	10	16	30-46	24
18. Szekeárd	33	8	7	17	35-61	24
19. MÁV DAC	33	7	7	19	38-66	21
20. Várpalota	33	5	7	21	33-68	17

A világranglista első tíz helyezettjét hívták meg arra a nemzetközi úszóversenyre, amely június első felében lesz a kanadai Edmontonban. A magyarok közül Verrasztó Zoltán, Hargitay András és Sós Csaba részvételére számíthatnak a rendezők, de még nem dönt el, hogy a VB-főpróbának szánt eseményen indulnak-e a magyar világranglistás helyezettek.

VB-TOTÓ
NEGYEDIK FORDULÓ

E heti kérdéseinkre már totó-szerű válaszokat várunk, bekarikázza a várható eredményt A VB csoportmérkőzéseinek eredményeit kell eltalálni. Külön felhívjuk a játékosok figyelmét, hogy a beküldési határidő: június 1, a világbajnokság kezdetének napja.

— Itt levágandó —

1. Magyarország—Argentína	1	X	2
2. NSZK—Lengyelország	1	X	2
3. Franciaország—Olaszország	1	X	2
4. Tunézia—Mexikó	1	X	2
5. Svédország—Brazília	1	X	2
6. Peru—Skócia	1	X	2
7. Spanyolország—Ausztria	1	X	2
8. Hollandia—Irán	1	X	2
9. Olaszország—Magyarország	1	X	2
10. Argentína—Franciaország	1	X	2
11. Brazília—Spanyolország	1	X	2
12. Ausztria—Svédország	1	X	2
13. Mexikó—NSZK	1	X	2
+1. Tunézia—Lengyelország	1	X	2

Ahogy egyesek elképzelik

— Pártfogó úr, most segítsen rajtam!

MAGUNKRÓL, kisbetűvel

IRTA: DÓSA ANDRÁS

Előzmények: A szerző — készülődve a szabadulásra — egy véletlen segítségével megismerkedik későbbi feleségével. Boldogan látják viszont, s kezdik alaposabban is megismerni egymást a börtönön kívül is, s közben mindketten megelégedkeznek arról, hogy Erzsinek a hivatásos pártfogónál is jelentkeznie kell. Munkahelyük nincs, lakáshelyzetük tartóhatatlan; egyszerre jut eszükbe a még hátralevő kötelesség teljesítése. A hivatásos pártfogó az ELZETT-hez irányítja őket, ahol Gyarmatiné, a személyzetis beszélget velük.

5.

— IBUSZ-szobát tudunk biztosítani, személyenként kétszáz forint a havi bér. Azt hiszem, ez nem sok — folytatta Gyarmatiné néhány pillanat csönd után.

Eszembe jutott az egyik cím, ahol néhány nappal ezelőtt voltunk Erzsivel: ott havi kétszáz forintot kaptunk, két évre előre fizetve...

— Ha jól tudom, lakatos a szakmája, vagy tévedek? — fordult felém. — Az egyik üzemből nagy szükség lenne a munkájára, s ott együtt is dolgozhatnánk... Megfelel így?

Megfelel?! Szóhoz sem tudtunk jutni. Alig mertünk egymásra nézni... Gyarmatiné közben telefonált valakinek. Kisvártatva markáns arcú, határozott arcú férfi lépett be a szobába.

— Békefi Károly vagyok, üdvözlöm magukat. A Húzó-III. nevű részleg üzemvezetője vagyok. A lakatosmunkát majd meglátja a helyszínen, ön pedig, asszonyom, egy varrógépen dolgozik majd. Háromezer forint körül lesz a keresete. Ma már nem hiszem, hogy el tudjuk intézni a felvétellel kapcsolatos formalitásokat, lévén szombat, de az a javaslatom, hogy jöjjenek be hétfőn reggel hatra, akkor mindent lebonyolítunk. Természetesen azt a napot is kifizetjük. Jó?

Talán fél percig, ha beszélt mindössze — rövid, katonás mondatokban. Arcán kis, „mindent értő” grimasz bújkált állandóan, határozott szavait ez valahogyan kisuán kedvessé tette. Arra gondoltam, hogy biztosan nem lehet rossz főnök...

Határtalan örömmel mentünk hazafelé: alighanem sikerült egy időre rendbe tenni a sorsunkat.

★

Hosszú évek óta az első IGAZI munkanap hajnalán az ébredést követő morcos félálomban hirtelen jókedvű leszek: eszembe jut, hogy ha annak idején kibírtam, akkor most csak jobban érezhetem magam...

Amikor Békefi elvtárs megmutatta nekünk leendő munkahelyünket, akkor kezdett csak tudatosodni bennünk, hogy milyen körülmények közé jutottunk szerencsés módon...

Én köpenyben dolgoztam. Életemben először felelősségteljes, jó felkészültséget és nagyfokú pontosságot kívánó beosztásban. Ki gondolt volna erre két héttel vagy akár négy nappal ezelőtt?! A munkatársak nagy része igencsak fiatal, és roppant rendesnek tűnnek. Erzsini is látom, nagyon tetszik neki ez a helyzet.

Délben egy pillanatra zavarba jöttünk. Erzsini ugyanis — gyakorolva a háziasszonyi teendőket — még reggel készített össze enniválót. A többiek csak bámultak, amikor a műanyag szatyor mélyéből egymás után halásza elő a szépen, szalvétával becsomagolt szendvicsek tömegét... Talán úgy gondolta, hogy aki dolgozik, annak kétszer annyit kell ennie, mint

másoknak? Nem tudom. A kollégák csak bámultak, hüledezve, hogy ennyit eszik ez a két ember? Mi pedig zavartan pislogtunk az egymásra tornyozott halom mögül, azután kipukkant belőlünk a nevetés. Szerencsére, csak mi tudtuk, mi a mulatságos — utólag — ebben az egészben...

Egyszer csak kiszóltak az üzemvezetői irodából: menjünk fel a személyzeti osztályra! Egyszeriben eszünkbe jutott a sok, korábban hallott rémhír a zaklatásokról. Velünk is kezdődik?

Gyarmatiné mosolyogva fogadott bennünket:

— Itt a szerződés a lakásról. Ha akarják, már ma délután elfoglalhatják a szobát!

Alig vártuk a műszak végét. Kis motyónkat összecsomagolva, birtokunkba vettük azt a lakást, amely előreláthatólag egy évig az otthonunk lesz.

A „háziak”: két udvarias, magyarul csak rosszul beszélő görög származású néni és bácsi.

— Érezzek magukat jól... Mosni akartok, lehetsz. Főzni is... Mi szeretnénk úgy, mint nagy család...

Soha nem voltunk még hasonló helyzetben. Csak állunk, próbálunk válaszolni, és nem tudjuk, mihez is kezdjünk ennyi minden, egyszerre ránk szakadt jóval... Egyáltalán — fut át rajtam a gondolat — megérdemeljük ezt a sok szerencsét?!

De ez csak egy pillanatig tart. Ahogy sorakoznak a hétköznapi egymás után, úgy halványul a múlt emléke, legalábbis így érzem.

Körülbelül két héttel a belépés után megint hívatnak a főnöki irodába. Ezúttal Békefi elvtárs vár rám. Hamar nekem szegezi a kérdését:

— Mondja, András, bántja magát valami? Miért él fogcsikorgatva?

— Nincs énnekem semmi bajom — válaszolom csodálkozva.

— Ne akarjon engem, öreg rókát becsapni...

— De tényleg nincs semmi okom a panaszra!

— Maga zárkózott, úgy is mondhatom: mogorva. Ez a társaság régóta dolgozik együtt, nem tűrik sokáig az ilyen magatartást. Ha valami gondja van, tessék kipakolni vele, nem pedig szótlánul duzzogni!

— De Békefi elvtárs... — csak hebegek összevissza — én nem akarok senkit megbántani... csak a múltam miatt... talán...

— Füttyölök a maga múltjára! — vág közbe. — Engem a jelene érdekel! Van már egy kis tapasztalat a hátam mögött, elhiheti, amit mondok: az életben nem lehet erőszakot venni. Ami volt — volt, ha továbbra is azon töpreng, meglátja, ott és akkor fog visszautni a folytonos rágódása ezeken a dolgokon, amikor a legfájdalmasabb lesz. Tessék visszatérni a mába!

Két teljes napig még rosszabb volt a hangulatom, mint a beszélgetés előtt. Erzsini is csak faggatott, mi a bajom, de szégyelltem bevallani neki: valaki keresztüllátott rajtam...

És ami a legborzasztóbb volt: semmi jelét nem éreztem magamon annak, hogy gyógyulnék, akárcsak egy picit is. Folyton az üzemvezető szavai jártak az eszemben.

Ki tudja, százszor vagy akár kétszázszor is lepergettem már magamban azt a beszélgetést, amikor egyszer csak azt vettem észre: füttyörészek munka közben.

Ettől a pillanattól kezdve egy csapásra minden a helyére került. Megtaláltam a helyemet ebben a régóta várt kinti életben — ahonnan észrevétlenül elmaradt a „kinti” jelző.

Már csak élet. Így, kis betűvel, akár a többi emberé...

HIVATÁSOS PÁRTFOGÁS

Tények és tévhit

AZ EMBERÉRT

A múlt év októberének végén találkoztunk először az alig negyvenéves férfivel, aki néhány nappal előtte szabadult szabadságvesztés-büntetéséből. A negyvenből csaknem tizenöt évet töltött börtönben. Most — mint már annyiszor — itt áll teljes egyedüliségében, nincstelenségében, magányosságában. Szülei rég meghaltak, sem testvére, sem rokona, még egy távoli ismerőse sincs, akihez egyetlen szót szólhatna.

Az életet azonban valahogyan ismét meg kell kezdeni. Legelső égető gondja a lakás, ahol több napi bolyongása után nyugodtan lefekhetne. Szabadulása után csaknem egy hetet egyik-másik állomás épületében töltött, meglátszik ruházatán, gyűrött arcán. De munkahelye sincs, s mindkettő megoldása azonnal is késő lenne.

Elbeszéli hányatott életét. A sok-sok újrakezdést, az erőtlenséget és talajtalan próbálkozásokat, amelyek sajnos, egyik esetben sem sikerültek. A pillanatnyi kilátás most sem keveset jobb reményekkel, mert ismét azon a ponton van, hogy egyetlen fillérje sincs, még egy szelet kenyérré sem.

Mindezeket kívül egészségileg is tönkrement. Többféle és nagyon komoly betegsége van, valamennyi korábbi életmódjának következményei. Nem is kertet, tárgyilagosan állapítja ezt meg. Senkit nem okol, igaz, saját felelősségét — vagy inkább felelőtlenségét — megpróbálja eltussolni azzal, hogy ő „a mindenben csak a rosszat, a szenvedést ismerő ember”.

Az ezernyi gond hallatán hirtelen nem is tudjuk, hol kezdjük problémái megoldását. Telefonon felhívjuk az állandó lakóhelye szerinti tanácsot és azonnali segélyben való részesítését indítványozzuk. A tisztviselő nem a kifogásokat és a formaságokat hangoztatja, hanem kér, hogy azonnal küldjem őt, várja. A

segély 400 forint, ami addig, míg munkahelye lesz, a legszükségesebbekre elegendő. Alig megy el tőlünk, már hívjuk azt a vállalatot, ahol munkahelye és szállása remélhetőleg megoldható. Az okok hallatán nem kertelnek, nem magyarázkodnak, hanem azonnal segítenek: nevét előjegyzésbe veszik, s másnap reggel várják jelentkezését. Másnap küldjük a munkahelyre: felvidul az arca annak hallatán, hogy már az éjjel nyugodt körülmények között feketet le. Hálálkodásra fogja a szót, amit azzal hátrítunk el, hogy most a cselekedeteké a szó. Délután kifulladva vánszorog vissza. Lehajtott fejjel magyarázza, hogy sajnos, a felvétel előtti kötelező orvosi vizsgálatokon betegségei miatt nem felelt meg, így minden terve kudarcba fulladt. Rövidesen megtudjuk, hogy olyan betegségeket fedtek fel, amelyek lehetetlenné teszik gépek között és a gépekkel való munka végzését. A szakorvos véleménye szerint egyik betegsége jelenleg is olyan stádiumban van, amely azonnali orvosi kezelést tesz szükségessé.

— Ha csak egy hely van az osztályon, főorvos úr! — kérjük az újabb segítséget. Természetesen! — hangzik a vonal túlsó végéről. Délután már az osztályon van, betegként felvették. Gyógykezelését azonnal meg is kezdik.

Az első vizsgálatok azt mutatják, hogy munkaképességének csökkenése nagyfokú. A főorvos javaslata: itt nem munkahely kell, hanem intézkedni kell szociális foglalkoztatás intézetbe való beutalása céljából. Mindezt vele is megbeszélve, megírjuk az ő általa diktált kérelmet, amelyet — vállaljuk — az illetékes tanácshoz továbbítunk azala megjegyzéssel, hogy „sürgős megoldásra van szükség”.

Örömmel nyugtázzuk, hogy

mind ez ideig senki nem a kibúvókat kereste, mint ahogyan azt sokan és sokszor általánosítva kimondják, hanem határozottan cselekedtek. Közben — a szakorvos javaslatára — felkérjük a munkaképesség-csökkenést véleményező bizottságot, hogy ügyét, ha lehet, soron kívül intézzék.

Még ma is a kórház betegge. Két esetben kimenőt kapott a főorvos engedélyével, s mindkét esetben hozzánk is eljött. Állapota javult, de még továbbra is rendszeres kezelésre van szüksége.

Időközben ügye érdemleges intézése is folyik. Már megtörtént az I. fokú bizottság vizsgálata is, amely megállapította, hogy munkaképességének csökkenése nem éri el azt a százalékot, amely alapot adhatna a szociális foglalkoztatás intézetbe való felvételre. Így nincs más hátra, mint a jelenlegi egészségi állapota alapján összegyűjteni mindazt az orvosi iratanyagot, amelyek bizonyítékai a nagy mérvű egészségi károsodásának. Soron kívül kapjuk meg ezeket a leveleket is. Az iratok azonnal utaznak a főorvoshoz, aki a saját szakvéleményével együtt ismét bizottság elé terjeszti a minősítést. Neki ugyan nem vigasztalás, de minden jel arra mutat, nem csak hogy elérte, de, sajnos túl is haladja munkaképességének csökkenése a szükséges határértéket. Ha valaki, akkor ő elmondhatja, hogy talán ez az utolsó lehetőség egészségi állapotának — jelenlegi — további fenntartására. Számolnia kell azzal, hogy az állandó kezelés mellett is, korosodásával egyre több problémája lesz.

Nemcsak a mi érdemünk az érdekében kapott sok-sokféle segítség, hanem inkább a társadalomé. Nem másért, az emberért, az emberséges dicséretére írtam le ennek az esetnek a történetét.

Kontér Gábor,
hivatásos pártfogó
Nyíregyháza

MAGYAR FELTALÁLÓK

VIZSZINTES: 2. Két kiváló gépészmérnök; közös találmányuk a benzinkarburátor (Doboz, 1859—1922 és János, 1852—1939). 12. Gépészmérnök, feltaláló az előkamrás nyersolajmotor feltalálója (György, 1838—1953). 14. Közli, hogy nem tud eleget tenni a meghívásnak. 15. Közleg Nógrád megyében. 16. Egyszerűsített könyvelési mód. 18. Európa második legnagyobb folyója. 19. Kijelölt betű. 20. A vizek városa Komárom megyében. 21. Megszólítás. 23. Város a Szovjetunióban. 24. HRO. 25. Nem szenvedett semmilyen sem szükségét. 26. Aki közlekedik. 27. Fordított kettős betű. 28. A telefonközpont és a telefonhírdő feltalálója, Edison munkatársa (Tivadar, 1844—1893). 30. A szén, a nitrogén és a kén vegyjele. 31. Gépészmérnök, a nagyvasúti villamos vontatás úttörője (Kálmán, 1869—1931). 32. Okos. 33. Készlet jelzője is lehet. 37. Torbágyval egybeépült közleg. 38. Áradás egységű betű. 39. AK. 40. Újonc katoná. 43. Mérnök, a gyorstávíró egyik feltalálója (József, 1870—1901). 45. Becézett Ilona. 46. 17—18. századi bányászok Olaszországban. 48. Egészen új betű. 49. ... an See. 50. A vízsz. 43. feltalálótársa. A gyorstávíron kívül több más találmány is fűződik nevéhez. 51. ...dáb. 52. Fohász. 54. Város a Rajna partján. 55. Színművész, a Nemzeti Színház tagja volt. 56. A protaktínium vegyjele. 57. Sokra tartja a véleményét (két szó). 59. Tartósítás véggett porrá alakít. 60. Hivatalos nyűnk írójá. 64. Mechanikus, természetbúvár, a 18. sz. egyik legjelentősebb tudósa és feltalálója. Világhírű sakkoképet szerkesztett (Farkas, 1734—1804).

FÜGGŐLEGES: 1. Három kiváló gépészmérnök. Közös alkotásuk a villamos erőátvitel fontos eszköze a transzformátor (Ottó, 1860—1939, Miksa, 1854—1938 és

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14							15					
16						17		18				19
20						21		22				23
24						25						26
27						28				29		30
						31				32	33	34
35	36					37				38		39
40						41				42		43
44						45				46		47
48						49				50		51
52						53				54		55
56						57				58		59
60						61				62		63
						64						

Károly 1853—1942). 2. Adott szót nem másít meg. 3. Hamis ígérettel félrevezető, hitegető. 4. Egyfűlű karcus mázas agyagkancsó, névelővel. 43. Egyik testrésze. 44. A helikopter magyar feltalálója. Gépe 1928. szept. 9-én emelkedett először a levegőbe (Oszkár, 1891—1960). 47. RLO. 48. „Gólya, gólya... mitől véres a lábaid?” (népdal). 51. Örül. 53. A tét, amit a lövészenyen a hivatásos fogadó ígér, eredeti angol szóval. 55. Német csillagász (1747—1826). 57. AEW. 58. Visszakérül. 59. Magyar családnév. 61. Japán társasjáték. 62. YK. 63. Római 2000.

komponistája (1681—1767). 41. ... Galaction (román író). 42. Egyfűlű karcus mázas agyagkancsó, névelővel. 43. Egyik testrésze. 44. A helikopter magyar feltalálója. Gépe 1928. szept. 9-én emelkedett először a levegőbe (Oszkár, 1891—1960). 47. RLO. 48. „Gólya, gólya... mitől véres a lábaid?” (népdal). 51. Örül. 53. A tét, amit a lövészenyen a hivatásos fogadó ígér, eredeti angol szóval. 55. Német csillagász (1747—1826). 57. AEW. 58. Visszakérül. 59. Magyar családnév. 61. Japán társasjáték. 62. YK. 63. Római 2000.

Beküldési határidő: 1978. június 3.

Lendületes lakásépítés vidéken

Borsod megyében az ötödik ötéves tervidőszakban 28 054 lakást vettek át az újdonsült tulajdonosok. Az idén — a magánérőből felépülő családi házakon kívül — 2945 célcsoportos és 749 bányászlakás átadása szerepel a tervekben. Miskolcon 1853 lakásnak kell felépülnie. Székesfehérváron május elejéig már beköltöztek a lakók. Valamennyi tervezett lakóépületnek elkészült a foga-dószintje, 253 lakás műszaki átadása már megtörtént, s nyolcszázötvenháznál szerelték össze a paneleket. Hasomlóan jó a helyzet a megye másik hat városában, ahol összesen 875 lakás épül fel az év végéig. A megyei tanács vezetői szerint még soha nem volt ennyire lendületes és zökkenőmentes a lakásépítés Borsodban. Ebben nem csekély érdeme van a megyei ÁÉV-nak, amely az alsószolcái kombinációjából valósággal ontja a házigyári elemeket.

Bács-Kiskun megye legnagyobb lakótelepén, a kecskeméti Széchenyi-városban eddig sem volt panasz a lakásépítés ütemére. A már tizenötezer lakosú városrészen az idén 931 új otthonba költöznek be a lakók. Kevés viszont az óvodai és az iskolai férőhely, s csupán egyetlen korszerű ABC-áruház állja a vevők ostromát. Hiányoznak a szolgáltató egységek, nincs orvosi rendelő, de még telefon sem. A város vezetői ismerik a gondokat, a tervek lassú, de folyamatos javulással kecsegtetnek.

Békés megyében tizenötezer lakásnak kell felépülnie ebben a tervidőszakban. Az elmúlt két esztendőben a tervezettnél 1200 lakással több készült el, s így összesen 7370 új otthonba költözhetnek be a lakók. Ennek ellenére néhány területen lemaradás tapasztalható. Az első két évre tervezett célcsoportos lakásoknak mindössze 75,2 százalékát adták át. A Békés megyei ÁÉV poligon-üzemének rekonstrukciója elhúzódott, ami hátráltatta az építkezéseket. Ugyanakkor 164 új lakás műszaki állapotba került, s a megyében több mint ezren építenek — többnyire kalákában — családi házat.

Gazdaságtalan termékek gyártását szüntetik meg

A nehézipari ágazat is napi-rendre tűzte a termékszerkezet fejlesztését, s a következő öt éves tervek meghatározta a teendőket. Az ágazat termékeinek 50 százalékát megvizsgálták, minőségük és gazdaságosságuk szerint. Ennek alapján döntöttek el, mely áru-feladások versenyképesek, vagy tehető az azzá, melyek gyártása gazdaságtalan ugyan, de szükséges, és melyek gyártását lehet véglegesen megszüntetni. Így alakult ki a nehézipar stratégiai termékeinek csoportja. Ezek fejlesztésére a jövőben időt, erőt fordítanak majd. Ezzel szemben az ágazat gyártmányainak egytizedét megszüntetik.

Milyen lesz tehát a jövőben a nehézipar termékszerkezete? Az energiatermelésben a szén és az atom kapott zöld utat. Ezért a VI—VII. ötéves tervidőszakban tovább folytatódik a paksi atomerőmű bővítése és a szénvagyongazdaságosabb felhasználása. A vegyiparban kiemelt, központi fejlesztési program szerint végzik a gyógy- és növényvédőszer-eket, valamint az ezekhez szükséges közbelső termékek előállítását. A gyógyszer-gyártásban a hazai kutatást erősítik. Így több eredeti termékkel is megjelenhetünk azokon a piacokon, ahol korábban főként alapanyagokat adtunk el. A növényvédőszer-ek előállításánál a kiindulópont továbbra is a hazai szükséglet és a magyar-szovjet agrókémiai egyezmény.

A műanyagok közül különösen az adalékok gyártása és a propilén feldolgozása kerül az élvonalba. A műszálak vá-

ház lakásokból viszont a tervezettnél csaknem a duplája, összesen 1910 készült el.

Fejér megyében csaknem 3800 lakás épül fel az év végéig. Tanácsai célcsoportos beruházásban másfél ezer, az OTP munkáslakásépítési akciójában pedig 780 lakás készül el. A lakásépítő szövetkezetek 100 otthon átadását tervezik, a magánérőből létesülő új lakások száma pedig megközelíti az 1400-at. Az erőpróbat — minden nehézség ellenére — sikerrel állják az építők. Dunaújváros a helyi házigyárból, Székesfehérvár pedig Győről és Veszprémből kapja a panelelemeket. Viszonylag jónak mondható a magánérő építkezések anyagellátása is. Megyeszerte nagy gondot okoz azonban a szűkös közmű- és mlyépítő kapacitás.

A Veszprém megyei Állami Építőipari Vállalat dolgozói kitűnően vizsgálták az év első négy hónapjában. A vállalat több mint három éven át ráfizetéssel, rosszul gazdálkodás. A megyében sorra csúsztak a beruházási határidők, s a kapacitáshiány miatt több közeli építkezés el sem kezdődhetett. Tavaly azután — új gazdasági vezetéssel — a termelékenység 21 százalékkal nőtt, s az egy főre jutó termelési érték először haladta meg a félmillió forintot. Megszűnt a ráfizetéses gazdálkodás. Az idén 130 millió forintot költenek a szak- és szerezési háttér fejlesztésére, ami elősegíti a felmelt termelési terv teljesítését.

Vas megyében a lassú terület-előkészítés, közművesítés lemaradást okozott a lakásépítési programban. A késleltetést úgy sikerült behozni, hogy a tervezettnél magasabb házak épültek. Főként a három városban: Szombathelyen, Kőszegen és Sárvaron, ahol célcsoportos beruházásban csaknem 600 lakás készül el az idén. Az OTP, és a ME-SZÖV szervezésében épülő társasházakba 950 család költözhet be az év második felében, s a megyében több mint ezren építenek — többnyire kalákában — családi házat.

lasztékát szűkítik: a viszkóza termelését megszüntetik, az akrilszálakból viszont többet adnak a textiliparnak. A kevesebb fajtából összesen két-két és felszeresére növekszik a termelés a VI—VII. ötéves tervidőszakokban. A nitrogén- és műtrágyagyártáshoz a hazai szükségletek kielégítésére új beruházást nem terveznek, mert a nemzetközi egyezmény keretében főként a Szovjetunióból érkező szállítmányok ellátják a mezőgazdaságot. A foszfor műtrágyát és alapanyagát továbbra is nagyrészt importáljuk, de a fejlesztések révén a behozatal aránya csökken. Nem növekszik a komplex műtrágyák előállítása. Viszont mintegy kétszáz agrókémiai központ épül majd szerte az országban, ahol a kívánásnak megfelelően vegyítik a többkomponensű készítményeket.

A gumipar már ma is versenyképes termékekkel van jelen a világpiacon. Ugyan-csak versenyképesek az alumínium fegyártmányok. Jelenleg az export nagy részét a tömbalumínium adja, amelynek feldolgozása foka igen alacsony. A Székesfehérvári Könnyűfémű fejlesztési elő-sősorban több és jobb export-képes fegyártmány előállítását szolgálják. Az alumíniumiparnak a jövőben meg kell küzdenie a fémiánnyal, mert az egyre növekvő hazai igények 1983-ban már nem teszik lehetővé az igen gazdaságos tőkés exportot. Ezért szerepel a nehézipar terveiben egy százezer tonnás alumínium-kohó felépítése Magyarországon.

Japánban vasárnap a mentőorvos golfozik. Hétféjére nem vállal szolgálatot. S akár-csak az amerikai orvos, a vi-kendjéből nem enged. Dániában nem jut orvos a mentőautókra, mert a magánpraxi-sát senki sem adja fel mentő-zésért. De ha hozzánk érkezik külföldről valaki, elismeréssel szól a magyar mentőszolgálat-ról. Gyorsaságáról, az orvosok, a mentőtisztek és ápolók szak-tudásáról, a szervezetségről, arról, hogy ingyenes „szolgá-tatás”. Mert akad ország, ahol otthagyták a bajba jutott em-bert, ha nincs pénze.

Nálunk sem volt mindig így. Született ugyan még a múlt században — 1876-ban — egy rendelkezés — Európában első-ként —, arról, hogy állami feladat legyen az emberélet mentése. De ez a rendelet el-irattáznak készült, mert vég-rehajtásához se pénz, se szán-dék nem akadt.

Egészen 1948. május 10-ig. Amikor egy kormányrendelet egységes mentőintézetet nyil-vánította a korábban szétszórt forrásokból támogatott, első-sorban társadalmi adakozás-ból fenntartott mentőegyesüle-teket. Az indulás nehézségei — a második világháborús vesz-te-ségek, az ócskavasból összeka-lapált, zötyögő mentőautók, a romos épületek, a szűkös anyagiak — mindössze hetven mentőállomás szervezését tet-ték akkor lehetővé. Mindössze 399-en járták az országot 154 mentőautóval. Azóta harminc esztendő telt el. Az államosítás napjáról megemlékeztek a mentők. Azóta már csaknem hatezren száguldanak az éle-tért. Egy év alatt 45 millió ki-lométert járnak be a technika legkorszerűbb eszközeivel fel-szerelt kocikkal, s egyre több repülőgépet segíti munkájukat. Évente 1 millió 700 ezer hívás-nak tesznek eleget. Világmé-re-tekben is egyedülálló a men-tők képzettsége. Gyorsaságuk-nak is európai híre van. A jó hírszolgálat — a többi között az URH-irányítás segítségével — biztosítható, hogy a gépkoc-sik a segélyjelzés befutásától számítot egy percen belül in-duljanak. Ha tömegbaleset-hoz riasztják őket, 60—80 perc alatt mindenkit elátnak. Már az autókban értesítik a fogadó kórházat, és az orvosi csoport felkészülten várja a beteget.

Mindezen túl az oktatás te-kintélyes részét is magukra vállalják. Mentőszolgálatunk rangja, tekintélye, a hivatás varázsa egyre több orvosjelöl-tet vonz a pályára. A szolgálat legjobbjai őket tanítják, hogy majd átvegyék a stafétabotot. Két éve ötezer körzeti orvos kapott egyszerre sürgősségi tászkát, a mentők tanították meg őket a legmodernebb se-gítségnyújtási ismeretekre.

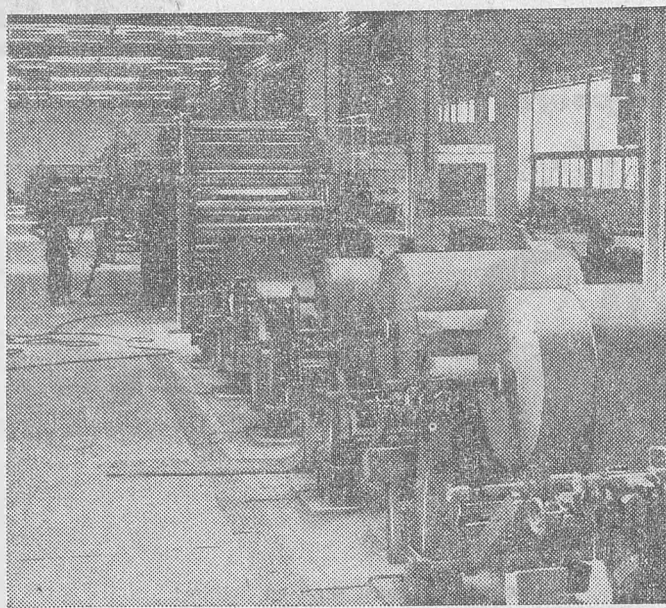
Akik szabadnaposak, nem golfozik indulnak, Pécsre utaz-nak — továbbképzésre. Hogy ezután még gyorsabban lássák el a rászorulókat.

Fognak a fák, eltűnnek az erdősávok a Balaton körül

Zsugorodnak a Balaton-par-ti, -környéki erdők, fognak a fák, a zöldterületek — ezt állapították meg Badacsony-ban a Balatoni Intéző Bizottság környezet- és vízvédelmi szakbizottságának ülésén.

Az erdősávok hiánya követ-keztében romlik a tópart leve-gője, és mind nagyobb az erozió veszélye is. A Veszprém és Somogy megyei álla-mi erdőrendezőiség vezetői az ülést elmondották, hogy a tervezett erdőültetési programot főképp a tulajdonjogi problé-mák miatt nem tudják meg-valósítani. A termelőszövetke-zetek, állami gazdaságok ugyanis nem járulnak hozzá, hogy a területükön erdősávok-at, bokrokat ültessenek. Ha-sonlóképp elzárkóznak a fák telepítésétől a hétféj telkek gazdái.

Gondot okoz, hogy a Balaton körül az autóturizmust szolgálva nagy területeken autópihenőket alakítottak ki, eközben százával vágják ki a hasznos fákat. A tanácskozá-s szöveg arról, hogy mi-vel összefüggő erdősáv tele-pítésére nincs lehetőség, a tó körüli magánterületek tulaj-donosait kell ösztönözni fák, bokrok, díszcserjék ültetésére; hasonlóképpen fontos a fákkal beültetett közterületek védel-me, ápolása is.

Megkezdődött a próbaüzem a Papíripari Vállalat nyiregyházi gyárában az új, nagy teljesítményű cementeszsákgyártó gép-soron. A 260 millió forintos beruházás nagyban csökkenti majd a cementeszsákot importját. A gépsoron évente 50—60 millió ce-menteszsákot állítanak elő.

A nyugdíjasok foglalkoztatása

A nyugdíjkorhatárt elért dolgozók foglalkoztatásáról tárgyalt a Fővárosi Népi Ellen-őrző Bizottság. Kilenc gép-i-pari, négy nehézipari, három könnyűipari és hét tanács-i vállalatnál vizsgálták: a nyug-díjkorhatárnál hogyan valósít-ják meg az érvényben levő rendelkezéseket, milyen ténye-zők akadályozzák, hogy a még munkaképes szakembereket foglalkozásuknak és képsé-geiknek megfelelően alkalmaz-zák.

A vizsgálatnál a népi ellen-őrök mintegy négyszáz 55, il-letve 60 éves dolgozóval be-szélgettek, akik személyesen is elmondták tapasztalataikat, véleményüket.

A budapesti munkaerőhely-zet indokolja, hogy a munká-hoz kedvet érző nyugdíjasok-at, illetve nyugdíjkorhatárt elért dolgozókat az üzembem — ha csak lehet, szakképzett-ségüknek megfelelő — munká-hoz juttassák. A vállalatok többsége azonban nem fordít erre kellő figyelmet, és a vizsgálat tapasztalatai szerint néhány vállalatnál eltekintve anyagilag sem ösztönzik kel-lően, hogy az idősebb dolgo-zók munkában maradjanak.

A népi ellenőrzési vizsgálat által érintett vállalatok 76 500

személyt foglalkoztatnak. A létszámuk 1976-ról 1977-re két százalékkal csökkent.

Vannak vállalatok, amelyek törekednek arra, hogy a nyug-díjasokat eredeti munkakör-ükben foglalkoztassák. De a nehézség, illetve az egész-ségre ártalmas munkaterüle-teken ez nehéz, hiszen a meg-fáradt idős emberek sem szí-vesen vállalkoznak arra, hogy például olvasztárként, szövő-nőként dolgozzanak tovább. Gondot okoz az is, hogy a nyugdíjasok, főként az év első és utolsó hónapjaiban vál-lalnak munkát, a nyári hóna-pokat pihenésre szánják, pe-dig főként a szabadságolások idején lenne rájuk szükség.

A népi ellenőrzés vizsgálata megállapította, hogy a tovább dolgozást ösztönző nyugdí-jpótlék nem segíti kellően a dolgozók munkában maradá-sát, mivel számukra előnyö-sebb és több pihenőidőre ad lehetőséget a nyugdíj melletti munkavállalás. Az 1978. ja-nuár elsejétől életbeléptetett módosítások egyébként lehető-vé teszik, hogy a továbbdol-gozók nyugdíja elérje a nyug-díjalapul szolgáló havi átlag-keresetet. Ezen kívül a ren-delet a továbbdolgozás éveire évenként 3—12 nap nőtza-badságról is gondoskodik.

Javult az élelmiszerek minősége

Budapesten az elmúlt évben 11 154 élelmiszermintát vizs-gált meg a Fővárosi Élelmi-szer-ellenőrző és Vegyvizsgáló Intézet. A minták 2800 ipari, kereskedelmi és vendéglátó-ipari ellenőrzésből származtak. Összességében elmondható, hogy javult az élelmiszerek minősége és a korábbi évek-nél kevesebb kellett az ellen-őröknek kifogásolniuk a készítmények előállítását és forgalmazását.

A fővárosi tanácsnál élelmi-szerminőségvédelmi ankétot rendeztek, amelyen részt vett Csehik Ferencné tanácselnök-helyettes is. Pollack Lászlóné, a vegyvizsgáló intézet igazga-tója számolt be a minőségi vizsgálatok eredményeiről, dr. Szakál Sándor, az állategész-ségügyi állomás főorvosa pe-dig a húskok minőségéről, az előállítás és az árusítás higie-niájáról tartott előadást.

Az élelmiszerek minősége ja-vult, szebb lett a termékek csomagolása. Panaszok is va-nak: a húspár készítményei közül a pácolt, füstölt húskok túlsósaját tették szövé az ellen-őrök. Megállapították azon-ban, hogy jobb lett a hurkák, a disznósajt és a közkedvelt vörösrúk minősége. A cukor-iparban az édesiparban általá-nos tendencia: izlésesebb, szebb a csomagolás, bár egyes csokoládék minőségét még to-vább kell javítani. Jobban kell ügyelnie az édesiparnak arra is, hogy a sütemények ne tö-re-dezzenek, ne morzsolódnak. Javítani kell a kakaó és a pörkölt kávé minőségét, mert ennél a két terméknel tavaly a vett minták 20,8 illetve 30,3 százalékát kifogásolták.

A hűtő- és a konzervipar termékeinek minősége ugrás-szerűen javult az elmúlt eszt-endőben; ehhez a technoló-

giai fegyver megselezésére. A belső ellenőrzés erősítésén túl hozzájárult a kedvező term-més, a bőséges nyersanyagel-látás.

Javult a kőbányai sörök mi-nősége is: az 1976. évi 6,9 százalékos kifogásolási arány-nal szemben a múlt évben a forgalomba kerülő söröknek csak 0,6 százaléka volt minő-ségre hibás. Ebben nagy sze-repe van annak, hogy a gyár-ban pontosan feltűntetik a szavatossági időket, s így a fogyasztókhoz ritkán jut el pa-lackban állott sör. A csapot söröknél azonban még mindig sok a minőségi kifogás.

Kifogástalan a forgalomba kerülő üdítő italok íze, zama-ta; javítani kell azonban a technológiai fegyelmet a pá-linka- és likörgyártásban, mert gyakori, hogy az előírtnál ki-sebb az alkoholtartalmuk: ezek-nek a készítményeknek. Saj-nálatos, hogy a Tejipari Vállalat készítményeinek minősé-ges — a vegyvizsgáló intézet tapasztalatai alapján — tavaly romlott. A tejföl, a joghurt és a kefir gyakran nem volt me-gfelelő összetételű. Hasonló a helyzet a Fővárosi Sütőipari Vállalatnál. A kenyér- és péksüteményminták 11,5 szá-zaléka nem felelt meg a szab-vány előírásainak. A kenyér 9 százaléka nem volt szabvá-nyos. Gyakori volt a súlyhi-ány.

A húskészítmények szállít-tásánál és forgalmazásánál még mindig gondot jelent, hogy hiányos a hűtőlánc. Gyakran ponyvás kocsi-kon szállítják a húst, húskészít-ményeket és az üzletekben sem tudják mindig megfelelő hőmérsékleten tárolni. Eppen ezért fokozottabban ellenőrzik a higiéniai szabályok megtar-tását.

Hét évtized házasság

Ritka házassági évfordulót ünnepeltek Biharnagybajom-ban. Szabó Gyula és felesége Topa Eszter hetven esztendő-vel ezelőtt mondta ki a bol-dogító igent. Fogadalmukat a községi tanács képviselői előtt most megújították. Az idős házaspárt — a 96 éves férjet és 88 éves feleségét — három gyermekük, kilenc unokájuk és 10 dédunokájuk, valamint a község társadalmi, gazdasá-gi vezetői és az úttörők kö-zszöntötték.

Magyar tudósok idegen nyelven kiadott műveiből a világ egyik legjelentősebb tudományos kiadója, a holland Elsevier cég kiállítását rendezte Amszterdamban. Az Akadé-mia Kiadó fennállásának alkalmából mintegy 500 könyvet és tudományos folyóiratot mutattak be.

Új lakótelepet neveztek el Szombathelyről a Szovjetunió-ban, a Volga menti Mari Autonóm SZSZK fővárosában, Joskar-Olában. Ide kerül a közeljövőben a köztársasággal 1971 óta testvéri kapcsolato-kat ápoló Vas megye ajándéka, Németh Mihály sárvári szobrászművész alkotása; ezt a „Szombathely lakótelep” egyik terén állítják majd fel.

Az ezredik lakás készült el a Paksi Atomerőmű lakótelep-pén. A tanév kezdetére megnyílik itt egy 32 tantermes iskola első nyolctantermes szárnya; bölcsőde, óvoda, szerepel az idei programban.

A levélsürgülés gyógyszere lesz a Péti Nitrogénművekben gyártott új talajtaplálék, a poli-fimkellet, amely vízben oldó-dik, műtrágyával a talajba juttatható, avagy növényekre permetezhető. Öt-huszonöt és ötvenkilogrammos csomagok-ban szállítja a Péti Nitrogén-művek.

Az emberi hajszálánál is vé-konyabb szinesfémhuzalok ké-szítésére alkalmas kábelgépet fejlesztettek ki a Diósgyőri Gépgyárban. A sorozatgyártá-sukat jövőre kezdik meg s at-tól kezdve évente mintegy negyven-hatvan darabot készí-tenek belőlük, túlnyomórészé-ben szovjet exportra.

A hollóközi fatemplom falát szlovákiai vörösfenyőből épít-ik át, a tetetjére — negyvenes években alkalmazott stílusron-tó pala helyett — zsindeley ke-rül. Megújul a templom mel-lett magasodó harangláb is. Az Országos Műemléki Fel-ügyelőség egri építésvezetősége augusztusra végez a felújítá-sal.

Az európai daganatvírus-kutatók XI. kongresszusa Ba-latonfüreden megkezdődött. Huszonkét ország és Nyugat-Berlin 360 tumorvírus-kutató, egyeztetni tapasztalatait és vitatja meg a további kutatási lehetőségeket.

Az első peccsenyekacsa-szá-llítmány megérkezett a Győri Baromfifeldolgozó Vállalathoz, ahol a földényben naponként 16 ezret, összesen 130 vagonnal dolgoznak fel a szárnya-sokból. Konyhakész állapot-ban, korszerű csomagolásba kerülnek a fogyasztókhoz.

Rehabilitációs osztály kezd-te meg működését a harkányi gyógyfürdőköriházban. Az egyébként országos feladato-kat ellátó intézmény 42 ágyas új részlegbe Baranyában élő, munkaképes korú mozgásszer-vi, illetve balesetet szenvedett betegeket vesznek fel.

Az Országos Mentőszolgálat megalakulásának 30. évfordu-lója alkalmából Pécssett tudománys ülést rendeztek. Med-ve László egészségügyi mi-niszterhelyettes mondott meg-nyitó beszédet.

HÍRADÓ

SAJTÓSZEMLE

Szerkesztő: a szerkesztő bizottság 1054 Budapest, V., Steindl utca 6.

Kiadja az Igazságügyi Minisztérium Bv. Országos Parancsnoksága 78—2042. Szikra Lanyomda Budapest